

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 215. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1936. szeptember 22.

Izgalom Genfben a négus és az abesszin dele- gáció megérkezése miatt

Az abesszin küldöttség valószínűleg nem vehet részt a közgyűlésen — Megválasztották a közgyűlés elnökét — Az olasz kormány elégedetlen és várakozó álláspontra helyezkedik

Genfből jelentik: Eden és Halifax lord tegnap a Népszövetség székhelyére érkezett. Majdnem velük egyidőben érkezett Bruce, Ausztrália főbiztosa és Tevaper, a Délafrikai Egyesült-Államok delegátusa. A népszövetségi közgyűlés hétfőn délelőtt fél 11 órakor ült össze és Vicuna elnök megnyitó beszéde után a tárgyalást elhalasztották, hogy a delegátusoknak elegendő idő álljon rendelkezésre a fontos határozathozatal előtti megbeszélésekre.

Tánczos Gábor magyar főmegbízott már vasárnap este megérkezett Genfben. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Csáky István gróf kabinetfőnöke kíséretében csak hétfőn dél-

ben utazott el Genf felé Budapestről.

Az olasz küldöttség még nem hagyta el Rómát, sőt hír szerint meg sem akult. Ugy tudják, hogy az olaszok bevárják a mandátum-igazoló-bizottság döntését és csak azután fogják határozni.

A megbízólevelek felülvizsgálására kiküldött bizottság tagjai a következők lettek: Eden, Litvinov, Delbos, Ossucky, Politis görög főmegbízott, Rüssdi Arras, Tudela perui, Jordan, ujezealandi és Murnburg holland megbízott.

A Népszövetség közgyűlése 49 szavazattal 44 ellenében Saavedra Lamas argentin külügyminisztert választotta meg elnökül.

a négus nem akar megjelenni a közgyűlésen és csupán azért érkezett Genfbe, hogy az abesszin delegációt támogassa, szükség esetén azonban résztvesz az üléseken.

Valószínűnek tartják, hogy az igazoló-bizottság az abesszin mandátum elutasítását javasolja majd. Ebben az esetben az abesszin delegáció névszerinti szavazás elrendelését kéri a közgyűlésen, mert abban bízik, hogy a többség nem szavaz majd nyíltan ellene. Viszont, ha a közgyűlés is elutasítaná a mandátumot, az abesszin küldöttség a hágai nemzetközi bírósághoz fordul.

Az olasz kormány elégedetlen a Népszövetség halogató politikájával és ezt kifejezésre is fogja juttatni.

Leon Blum és Eden tárgyalásai nem vezettek eredményre

Ha az olasz kérdést a jelek szerint sikerül is rendezni, annál fenyegetőbb viharfelhők jelennek meg Genf politikai egén. Svájc ki akar lépni a Népszövetségből, ha az alapkormány 16-ik szakaszát módosítják. A szovjetkormány ugyanis javaslatában a kérdéses szakasz hatályosabbá tételét követeli, ami a semleges államok közöttük Svájc felfogása szerint a semleges államokat könnyen háborúba sodorhatná. Párisi diplomáciai körökben úgy látják, hogy

Leon Blum és Eden tárgyalásai nem vezettek kézzel fogható eredményekre.

A francia miniszterelnök mellett is sikra szállt, hogy a nyugati hatalmak konferenciáját Németország és Olaszország magatartására való tekintet nélkül, mielőbb tartásuk meg és a két ország esetleges távolmaradása ellenére is, kössenek regionális egyezményt, amely a nyugateurópai biztonságot garantálná és az egyezményhez való későbbi csatlakozást lehetővé tenné Németország és Olaszország számára.

Eden angol külügyminiszter azonban ezért a tervért sem lelkesedett nagyon, mert — mint mondta, — az angol kormány felfogása szerint feltétlenül szükséges, hogy Olaszország és Németország is részt vegyenek a konferencián. A tanácskozásokat különben Genfben folytatják és Blum miniszterelnök valószínűleg pénteken szintén a népszövetségi fővárosba utazik.

A Genfben érkezett abesszin-küldöttség nem kapott szállást

A közgyűlésen Politis görög kiküldött jelentést tett a mandátumigazoló-bizottság munkájáról és közölte, hogy a bizottság nézete szerint az abesszin mandátum kérdését még alaposabb vizsgálat tárgyává kell tenni. Ezért azt javasolta, hogy a közgyűlés fogadja el a bizottság első jelentését, az abesszin mandátum ügyében pedig tartózkodjon a döntéstől mindaddig, amíg a bizottság ezzel kapcsolatban nyíltabb jelentést nem tesz. Ezt a javaslatot a közgyűlés jóváhagyta.

Haile Selassie Genfben utazásának híre nagy feltűnést keltett a Népszövetség köreiben. Általában úgy tudják, hogy a volt négus odaérkezésével sem változtathatja meg most már a várható eseményeket. Lehet, hogy ezek még bizonyos írásbeli nehézségek miatt kisebb késedelmet szenvednek, de bizonyosra vehető, hogy

a népszövetségi közgyűlés legkésőbb holnap kimondja, hogy az abesszin küldöttség nem vehet részt a tanácskozásokon és a közgyűlésen.

Délután 5 óra 35 perckor megérkezett a négus a genfi repülőtérre, ahol Martin dr., az abesszin népszövetségi delegáció vezetője fogadta.

Hír a közgyűlés elhalasztásáról!

A Genfben érkezett abesszin delegáció a szó szoros értelmében véve hajléktalan maradt. A Hotel Russia, ahol a múltban megszállt a delegáció, most nem bocsájtott rendelkezésre szobákat, mert az olaszok már napokkal ezelőtt lefoglalták azokat. Ugyanígy jártak a Carlton-szállodában is, ahol a volt császár legutóbb lakott. A többi szállodákban is egytől-egyik lefoglalták a szobák és így a küldöttség tagjainak egyelőre nincs hajléka.

Dánia, Finnország, Norvégia, Svédország

és Hollandia népszövetségi megbízottal tegnap külön ülést tartottak, hogy megbeszéljék az abessziniai delegáció kizárásával kapcsolatos álláspontjukat.

Elhatározták, hogy az erre vonatkozó javaslatot vissza fogják utasítani.

Könnyen lehetséges, hogy a komplikációk elkerülése céljából el fogják halasztani a népszövetségi közgyűlést, mindaddig, amíg a nemzetközi bíróság nem dönt ez ügyben.

A Reuter-iroda genfi tudósítójának jelentése szerint a Népszövetség köreiben nagy feltűnést keltett a négus megérkezése. Valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség nem nyújt módot a négusnak arra, hogy ismét drámai beszédet mondjon a közgyűlés előtt. Martin dr., abesszin megbízott kijelentette, hogy

Antonescu külügyminiszter fontos tanácskozási Genfben

Antonescu külügyminiszter az utolsó két napon élénk politikai munkásságot fejtett ki. Rendkívül fontos tanácskozásokat bonyolított le a francia, a szovjetországi, a lengyel, osztrák és török megbízottakkal. Tegnap délután Antonescu és a román delegáció tagjai Avenol népszövetségi főtitkár vendégei voltak. A külügyminiszter Genfben egyenesen hazautazik.

Leon Blum francia miniszterelnök vasárnap Poissyben beszédet mondott, amelyben sajnálkozását fejezte ki afelé, hogy rémhíreket terjesztenek arról, hogy Franciaország a forradalom és anarchia előestéjén áll. A miniszterelnök óva intett mindenkit ilyen mesterkedéstől. A legutóbbi sztrájkok is azért keletkeztek — mondotta a francia miniszterelnök — mert a munkások hajthatatlanoknak bizonyultak és növelni igyekeztek a feszültséget. A

népfront bölcsességétől függ, hogy kijátszhatják-e ezeket az armánykodásokat, vagy sem.

Dieppeben Daladier hadügyminiszter szólt fel, aki kijelentette, hogy feltétlenül szükségesnek tartja a munkásság részéről a gyárak és irodahelyiségek megszállásának beszüntetését. Beszéde végén Daladier hangsúlyozta, hogy más országok politikai berendezkedése nem érdekelheti Franciaországot. A francia kormány néhány nap múlva felhívással fordul a világhoz, amelyben kimutatja, hogy mennyire kívánja a békét.

Római jelentés számol be arról, hogy mihelyt Abessziniában az esős időszak befejeződik — és ez előreláthatólag rövidesen bekövetkezik — az olasz csapatok megkezdik Abessziniát még meg nem hódított területének megszállását.

JAWOL

Sok idegcsillapító szer létezik, de

„JAWOL“

a maga nemében egyedülálló

Biztosan megszünteti a fejfájást, idegbántalmakat és hülést.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Carol király beszédet mondott Blaj-on

az Astra közművelődési egyesület fennállásának 75-ik évfordulóján

București-ből jelentik: Az Astra közművelődési egyesület fennállásának hetvenötödik évfordulóját ünnepelte meg Blaj-on, amelyen mintegy negyvenezer ember vett részt. II. Carol király Mihai nagyvajda társaságában délelőtt kilenc órakor érkezett különvonaton a kormány tagjaival, a parlamenti képviselőkkel és az interparlamentáris gazdasági konferencia résztvevőivel. Az állomásról az uralkodó a görög keleti román székesegyházhoz hajtatott, ahol Balan metropolita istentiszteletet celebrált. Ezután a király a görög katolikus székesegyházba ment, ahol Nicolescu metropolita fogadta.

A diszközgyűlés délelőtt 11 órakor kezdődött a blaji kulturpalotában. Először Moldoveanu Iuliu tanár ismertette az Astra történetét, majd Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter, Lupas, Gusti dr., Baiulescu Maria és Pop Stefan szóla'tak fel, akiknek beszédére a

király válaszolt és többek között ezeket mondotta:

— Ha ma az egyesülestől számított tizennyolc év múltán a románok egységes lelkületét szemlélhetjük, az eisősorban az Astra érdeme, amely jóval ötven év előtt eltörölt a románok között minden határt. Kulturám és lelkem lényege az Astra műve, mert ardeal-i tanítók voltak építőmesterei. Román kulturám alapjait Cionca tanító vetette meg Răsinari—Sibiu-ból. A második tanító, aki később kimélyítette nemzeti érzésemet Munteanu Murgodi professzor volt. Ő volt az, aki megismertett az ardeal-i románsággal és rajta keresztül kezdtem megismerni az ardeal-i lelket.

— Eddig a multról beszéltem, most lássuk, mit kell tennünk a jövőben. Sok szép programot hallottunk, de egy program csak papir marad, ha azoknak lelkében, akik végrehajtására hivatottak, nem él a szilárd hit és a

zelében hiányozna a kellő higgadtság. Ismered Jean Feste vállalatát ugye?.. Azt is tudod, hogy üzleti összeköttetésben állunk. Feste külföldben barátunk is. Nőtlen, gyakran jár hozzánk és sokszor megyünk együtt színházba, vacsorázni. Na, csak vári!.. hagyj a találgatást, kiolvassam a szeméből, hogy rossz uton tapogatózol, Blanche tisztességes asszony!.. Mondom, állandó üzleti összeköttetésben állunk a Feste-céggel és minden negyedévben elszámolunk. A legutóbbi elszámolásnál negyvenkétezer frankot kellett volna kapnom tőlük, de pénzbeszedőm láthatóan kicsit zavartan jelentette, hogy csak harmincezer frankot kapott, mert az utolsó negyedi számlám 12.000 frankkal meg volt terhelve. Tudtam, hogy egyetlen sou-val se tartozom Feste-nak, azonnal el is siettem hozzá, hogy felvilágosítsam févedéséről. Még a pénzbeszedőmmel is zavartabb volt és szidta a pénztárosát, akinek pedig meghagyta, hogy ezt a kis összeget ne szerepeltesse az elszámolásban, de aki tulhuzóságában ugylátszott meglepedkezett az utasításról. Kiderült, hogy a tizenkétezer frankot Blanche kérte kölcsön Feste-től, valami számla kiegyenlítésére, ami már nagyon égette és amit nekem nem akart említeni. Azt is megtudtam, hogy egy bunda vásárlására kellett a pénz. Blanche-nak már volt egy szép bundája, jól tudta, hogy nem vennék még egyet, de majd meghalt ezért a bundáért. Most már emlékeztem, hogy annakidején valami nagyon honyolult, de alapjában elfogadható módon magyarázta ki a bunda megjelenését. Ez az igazi magyarázat. Feste diszkrét volt nagyon rendesen viselkedett. Hiszen barátunk. De gondold csak el, ha ez véletlenül mással történik.

— Na és mit mondott a feleséged?

— Még nem beszéltem vele. Nem tudia, hogy tudom. Ezért is kerülöm a találkozást, mert félek, nem tudnék uralkodni magamon. Semmit sem

sikerre vágyó akarat. Majdnem husz éve, hogy személyesen harcolok hazám kulturájának fejlesztéséért és mert hittem, akartam, sikerült is sokat elérnem.

— Mindazok, akik románul és keresztény szellemben gondolkoznak, fogjanak kezét a kicsinyes napi érdekek felett és dolgozzanak ennek a népnél teljes egyesülésén, amely akár ortodox, akár görög katolikus, keresztény nép és román. A két egyház több mint ötven év óta vállalva küzdött az Astra szellemében: a román nép felemelése és felvilágosítása érdekében.

Őfelsége résztvett a diszközgyűlést követő banketten, ahol szintén beszédet tartott.

Gazdát cserél a budapesti Vigszínház épülete

Ben Blumenthalról megveszi a Nova rt.

Budapest színházi és gazdasági közönségét érdeklő esemény történt a szombati napon: gazdát cserélt a Vigszínház épülete, Budapest egyik legszebb, legértékesebb építészeti alkotása.

A Vigszínház a Faludi-család tulajdonából több esztendővel ezelőtt ment át Ben Blumenthal, az amerikai színházi vállalkozó tulajdonába. A Budapesten csakhamar népszerűvé vált Blumenthal egy ideig saját kezelésben irányította a színházat, majd bérbeadta az épületet Roboz Imrének, a színház igazgatójának, aki igazgatótársával, Jób Dániellel, nemcsak megőrizte a színház hagyományait, hanem minden szempontból korszerű színvonalon tartotta. Egy-két év óta állandóan szárnyra kelt a hír, hogy Blumenthal a színház eladásának tervével foglalkozik, — a hirt mindig megcáfolták, míg ma valósággá vált. A Nova ipari és közgazdasági rt. vásárolta meg az épületet értesülésünk szerint 700.000 pengőért. A vétel akkor tekinthető befejezettnek, ha a Nemzeti Bank megadta a hozzájárulását, mivel Blumenthal amerikai állampolgár.

A Vigszínház tulajdonában bekövetkezett tulajdonosváltás nem érinti a színház jelenlegi művészeti és adminisztratív vezetését.

Hát ez számít!..

írta: PIERRE VALDAGNE

A jó barátságot úgy értelmezem, hogy törődünk barátaink sorsával, osztozunk bajaikban, csak úgy, mint örömeikben, velük éljük az életüket.

Ernest Bruleur legjobb barátom. Egyik délelőtti fellátogattam az irodájába és nagy csodálkozásomra egyik széken utitáskáját láttam, pedig szóval sem említette, hogy utazni készül.

— Utazol?

— Igen.

— Hova?

— Nem tudom..

— Furcsa válasz!.. Egy komoly, megállapodott, jó anyagi helyzetben kiegyensúlyozott életet élő ember csak úgy vaktában nekivágjon a világnak!

Látta, hogy csodálkozom.

— Uii le!.. talán tanácsot adhatsz, mert annyira megdöbhentem vagyok, hogy magam sem tudom mit csináljak. És főleg szerencsétlen. Ide hallgass!.. Blancheról van szó.

Persze!.. sejtettem. Blanche Bruleur elragadó teremtés, a férje imádja. Öt éve boldog házasság. Blanche-t már lánykorában ismertem. Özvegy apja agyonkényeztette, minden szeszélyét teljesítette. De Blanche-nak ez nem ártott. Aranyszive volt. Kicsit széles, mindig kacagó, a ház naphosszat visszhangzott az éneklésétől. Ez jól illett a fiatalágához. A korról majd megkomolyodik. Ugylátszik, valami kis ostobaságot követett el és a férje most büntetni akarja elutazásával.

— Blanche nagy oktalanságot követett el — magyarázta Ernest — a lehető legkényesebb helyzetbe hozott. El kell utaznom, hogy szabad fejjel mérlegelhessem a helyzetet, mert az ő kö-

gyűlölök úgy, mint a hazugságot.

— Igazad van. Utazz el egy napra bárhóvá, Versailles-ba vagy Saint Germain-be. Hadd beszéljek én előbb Blanche-sal. Sose félj, tudom, hogy mit kell mondanom.

.. Nagyon szigorú arccal léptem be és még szigorúbb hangon szóltam rá a nevetve, argyali ártatlan tekintettel elem szaladó Blanche-ra:

— Blanche!.. hogy csinálhatta ezt?

— Mit csináltam? — bámult rám, de már a másik pillanatban felnevetett: — Seitem már!.. az a majom Feste nem tudta befogni a száját. Mint ha bizony belehalt volna, ha sürgősen vissza nem kapja a pénzét. Ennyi komédia azért a rongyos tizenkétezer frankért! Egy ilyen csöpp hazugság.. hát ez is számít?

— Nem a pénz a fontos, hanem a helyzet, amibe a férjét keverte.

— Hát Istenem! — és arcát elfintorítva, vállalt vont — egy kicsit elhamarkodtam a dolgot. De amikor annyira kívántam azt a bundát, Ernestnek meg nem mertem szólani. Ernest csak nem fog ezért a csekélységért komolyan haragudni?

— Csekélység!.. hát csakugyan nem érti, Blanche..

— Értem, igen, hogy Ernest és maga egész drámát csinálnak ebből a semmiségből. Mi nagy bünt követtem el?.. egy kis hazugság, ez is olyan nagy eset? Ernest jöjjön és csókoljon meg, aztán minden rendben van. Többé nem is beszélünk erről a csacsiságról. Küldje ide Ernestet.. de hamar! Ha sokat okoskodnak, még megharagszom!

Három nap múlva találkoztam Ernest Bruleur barátommal. Tökéletesen jókedvű volt.

— Blanche kimagyarázta a dolgot — újságot — Belátom, hogy neki van igazja. Ez a drága gyerek csupa sugárzó őszinteség.

A régi nótal!.. egy szép asszonynak mindig igazja van.

CORSO szept 24-től

Egy királynő leányévei

(Mädchenjahre einer Königin)

A „Krisztina királynő” festőműve. A bécsi illusztrálás remeke.

JENNY JUGO

FRIEDRICH BENFER

OTTO TRESSLER

Szept. 24-től: CORSO

CORSO 5. 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Még csak ma és holnap!

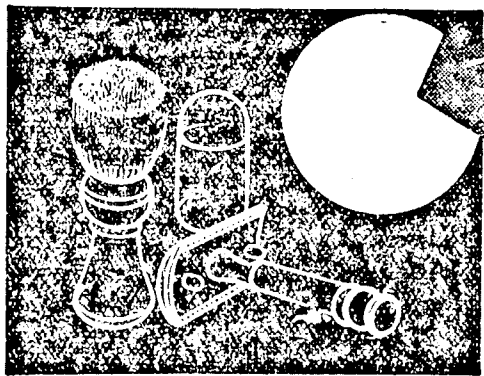
Strogoff Mihály, a cár futárja.

Főszerepben: Adolf Wohlbrück.

Nagy hadgyakorlat

kezdődik Németországban

Berlinből jelentik: Hessenben ma kezdődtek meg a német hadgyakorlatok, amelyeken több hadtest, a légi haderők és tankosztályok vesznek részt. A háború óta ez lesz a legnagyobb német hadgyakorlat. Hitler kancellár, Blomberg hadsergézőparancsnok és Göring miniszterelnök ma megérkeztek a főhadiszállásra.

valami, hogy ne feszüljön a bőre borotválkozás után. Ezért előtte mindig dörzsölje be arcát egy kis Niveával.

A vegyvizsgálat eredménye:

A vérmérgezés

Titulescu betegségének következménye

Rendkívül súlyos a volt külügyminiszter állapota — Orvosi vélemény szerint, minden órában bekövetkezhet a katasztrófa — Ismét véráutomlesztéssel kísérleteznek az orvosok

Az egész világ érdeklődése a St.-Moritz-i Suvreta-villa felé irányul, ahol Titulescu Nicolae volt külügyminiszter ágya mellett orvosprofesszorok raja küzd a nagybeteg diplomata életéért. Pénteken átszállították a volt külügyminisztert a „Suvreta Haus“-ból, St.-Moritz legnagyobb szállodájából a közeli Suvreta-villába. Az orvosprofesszorok kívánságára az átszállítás a kora délelőtti órákban történt, amikor a leggyengébbek a nap sugarai. Titulescut a mellette levő Savel Radulescu volt külügyi államtitkár segítségével kiemelték az ágyból és a kapu előtt álló mentőautóra tették. A kiszállítás előtt a volt külügyminiszter arra kérte környezetét, távolítsák el a tömeget a kapu elől.

— Ne lásson senki ebben az állapotban — mondotta halkán.

Savel Radulescu nyomban intézkedett. A mentőautóban Titulescu mellett a volt külügyi államtitkáron kívül dr. Bruslein, Raicoviceanu és Nenisor foglaltak helyet. Titulescuné előre ment és a körülbéli száz méteres távolsághoz levő villa kapujában várta nagybeteg urát. Az uton Titulescu csak ennyit mondott:

— Ugy szállítok engem, mint egy halottat...

Az autóban ülők bátorították a volt külügyminisztert, akit sikerült megnyugtatóniok. A villában az egyik, tő felé néző szobában helyezték el Titulescut, aki arra kérte környezetét, hogy nyitva a tóra néző ablakot.

Érdekes körülmények között hívták el Párisból Abrami professzort. Törökországból érkezett egy távirat, amelynek feladója kérte,

vegyék igénybe a professzort, aki megmentette hasonló esetben az életét.

A széruminjekció, amelyet — mint jelentettük — szombaton, a késő éjszakai órákban alkalmaztak a harmadik véráutomlesztés helyett, csak átmenetileg könnyítette meg a volt külügyminiszter állapotát.

Titulescu állapotában vasárnapra újra aggodalmat keltő rosszabbodás állott be.

Hétfőn reggel a kezelőorvosok újabb tanácskozásra ültek össze, mert aggasztotta őket az a körülmény, hogy Titulescu érverése állandóan gyengül. Délelőtt fél 12 órakor a Bucuresti-n keresztül érkező jelentések már arról számoltak be, hogy

az orvosok feladtak minden reményt és a volt külügyminiszter elvesztette eszméletét.

Az orvosok újabb 350 gramm vér átömlesztését találták szükségesnek. A betegágyánál Titulescuné örökdi. A harmadik véráutomlesztés hétfőn délután öt órakor történt meg Abrami, Bruslein, Ciuca és Rohr orvosprofesszorok közreműködésével. A véráutomlesztés után a beteg elaludt, később azonban hideglelés kinozta. Súlyosbitja a helyzetet Titulescu nagyfokú vérszegénysége.

A táviratok a világ minden részéből tovább özönlének. Ma Lebrun francia köztársasági elnök és Pál jugoszláv régensherceg távirata érkezett a Suvreta-villába. A Havas-ügynökség tudósítójának jelentése szerint Titulescu állapota a harmadik véráutomlesztés után vázolatlanul komoly.

Részletes jelentések a nagybeteg állapotáról

Hétfőn délelőtt 10 órakor. Titulescu felébredt és táplálékot vett magához. A beteg számára yoghurtot szolgáltak fel. Titulescu állapota továbbra is bizonytalan és a gyengeség hangsúlyosabb, mint eddig bármikor, azonban nem súlyosabb, mint tegnap délután volt. Titulescu titkára még tegnap intézkedett, hogy a postahivatal szüntessen meg minden távbeszélő-kapcsolást a villával, mindaddig, míg új intézkedéseket nem eszközölnek, mert el akarják kerülni, hogy a beteg álmát megzavarják.

Délelőtt 11 órakor ezt az intézkedést visszavonták, úgy, hogy a királyi palota Sinaia-ból, valamint a belügyminisztérium távbeszélő útján érdeklődött a beteg állapotáról.

Hétfőn délelőtt fél 1-kor a kiadott orvosi jelentés szerint Titulescu volt külügyminiszter állapota még mindig rendkívül komoly és ez az állapot egyelőre állandósult. A hőmérséklete 39.7 fokról valamit lecsökkent.

Cosma Aurel, Timisoara képviselője, tegnap a Banat lakosságának nevében táviratozott a volt külügyminiszternek, aki, mint ismeretes, Timisoara város díszpolgára.

Érkezett délután 3 órakor: A délután 1 órakor kiadott orvosi jelentés Titulescu volt külügyminiszter állapotáról a következőket közli:

— Az eddig végzett vizsgálatok alapján megállapítható, hogy az az akut vérszegénység, amelyben Titulescu szenved, egy hirtelen fellépett betegség következménye, amelynek kezdete július utolsó napjaira nyúlik vissza. A véráutomlesztések reakciója kedvező jeleket mutat s ez reményt nyújt a beteg állapotának javulására, amely mindazonáltal igen súlyos.

Abrami professzor, dr. Brustlein, dr. Ruppner, Ciuca professzor.

Érkezett este kilenc órakor. Titulescu volt külügyminiszter, londoni követ egészségi állapotával kapcsolatosan Abrami doktor a következő diagnózist közölte a környezetével:

Igen előrehaladott vérszegénység, amely komoly, súlyos veszélyt jelent. Rendes körülmények között az eset nem adna okot aggodalomra, azonban Titulescu kora — a volt külügyminiszter 52 esztendő, — valamint rendkívül nyomott lelki állapota és felzaklatott idegrendszere, amely tünetek urrá lettek a szervezet felett, súlyosbitják a helyzetet.

A kísérő tünetek állandósultak és így minden aggodalom igazolt.

A betegség időtartamát megállapítani nem lehet, de még abban az esetben is, ha a vérszegénység elhatalmasodása folytatódna, az orvosok azt hiszik, hogy önfeláldozó eszközökkel — amelyeknek alkalmazására felkészültek — a betegség nem vehet váratlanul szerencsétlen fordulatot. Remélik, hogy ilyen szerencsétlen fordulatra az utolsó erőfeszítések eredménytelensége során kerülhet csak sor, már pedig az összes rendelkezésre álló eszközök igénybe vétele hosszabb ideig tart. A kezelés során most már főképpen arra összpontosítják a figyelmet, hogy a rendelkezésre álló idő alatt megtalálják a vörös vértestek gyors ütemű csökkenésének okát. Amennyiben ez sikerülne, úgy a beteg vérért kellőképpen fölerősíthetnek.

A vegyvizsgálat eredménye

A mai napon egyébként még két orvosi vizsgálat következik, amelyeket a szokásos orvosi konzilium követi. Azt hiszik, hogy a közeljövőben nem kerül sor újabb véráutomlesztés alkalmazására, amennyiben a kezelőorvosok ezt a műveletet váratlan súlyosbodás esetére tartogatják. A ndres tanár kijelentette, hogy a véráutomlesztés alkalmazásának lehetőségére igen nagy számú ilyen művelet alkalmazására terjed ki, természetesen abban az esetben, ha hosszabb idő mulik el két átömlesztés között.

Érkezett este 10 órakor: Ma este 9 órakor a beteg némi táplálékot vett magához, hőmérséklete este 8 óra 15 perckor 37.6 volt. Abrami professzornak ma este Bordeauxba kellett utaznia egy betegéhez, csütörtök reggelre azonban visszatér St.-Moritzba.

Este 11 órakor Titulescu orvosai a következő jelentést adták ki a vegyvizsgálat eredményéről:

„A vegyvizsgálat megállapította, hogy a vérmérgezés Titulescu betegségének következménye. Ez a betegség július utolsó napjaiban kezdődött. A véráutomlesztés kedvező eredménnyel járt és bár a beteg állapota még súlyos, remény van a javulásra.”

Éjjel egy órakor érkezett jelentés szerint Titulescu állapota újból súlyosbodott. A volt külügyminiszter láza emelkedik és ereje hanyatlak.

URANIA

5, 7½ és 9½ órakor Rendes helyarákkal.
A közkedvelt 12 tagú dóni kozák-együttes, a nagy-növű Guslear vezetése alatt fellép

„Az élet útja”

o. orosz filmrémekben, amelyet az aradi közönség osztatlan tetszése kísér.

Október hó 1-én kezdődnek

az aradi Kereskedelmi Liceumban (vagy Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett)

TEODOR SELAGIAN

székfőnök vezetésével

a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési TANFOLYAMOK

Minden tanfolyamnak: kezdő, haladó, gyakorló és kereskedelmi levelezési tagozata van. Tanítás a délutáni és esti órákban. — Bővebbet: Kereskedelmi Liceumban (vagy Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett, földszint, balra, első ajtó d. e. 10-1 és d. u. 6-8 óra között. 4341

Jön: A BUDHASZOBOR TITKA. Főszerepben: Warner Oland.

Fegyverben a földgömb

Baktérium-háború

Irtó: WALDO ROBESON

A jövő háborújáról írott cikkeiben és könyvekben egyre gyakrabban tűnik fel a baktériumháború kifejezés. Az írók elborzadva utálnak arra a lehetőségre, hogy a jövőben repülőgépekről kis csomagok fognak aláhullani, amelyek a legalattomosabban fogják gyilkolni a néptömegeket, koléridát, pestist, feketehimlőt, takonykört terjesztenek. Cikksorozatunk eddigi részében láttuk, hogy az ember képzelőere rendszerint alig tudja utólag a valóságot haditechnikájával kapcsolatban. A fantaszlikumokat kedvelő írók a legerősebben szabadjára eresztett képzelettel sem tudták megközelíteni a ma lehetséges légháború és gázháború borzalmaikat. A baktériumháborúban azonban a fantázia nem számol a körülményekkel és bizony a valóságnál sokkalta ijesztőbb képet fest.

Lehet-e?

Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy a baktériumháború egyáltalában nem lehetséges. A lehetősége annyira komoly, hogy nagy intézmények, testületek foglalkoztak a vegyiháborúnak ezzel a válfajával. Az 1920-as évek elején Washingtonban nemzetközi konferencián merült fel a világháború után először a baktériumháború problémája és azóta a Népszövetség több ízben foglalkozott a baktériumháború lehetőségeivel.

Azzal tisztában vagyunk, hogy a nemzetközi szerződések a jövő háborújának fegyvereire vonatkozólag semmit sem számítanak. Ha az 1880. óta megkötött nemzetközi szerződésekről katasztrófát képziténének, tragikomikus képet kapnánk. Komoly államférfiak fenkölt nyelvezettel megfogalmazott szerződéseket írtak alá és országok nevében kötelezték magukat, hogy az aláíró hatalmak dumadumgolyót sohasem jognak használni, kórházakat, kórházvonalakat nem jognak ágyazni, katonaszállító vonalakat és katonai épületeket nem jognak város kereszttel álcázni, mérgező hatású gázokat nem jognak a hadviselés folyamán alkalmazni ésatöbbi, ésatöbbi. Hosszu, hosszú listát lehet készíteni arról, amit a következő nemzetek fogadtak meg: Anglia, Amerika, Ausztria, Belgium, Hollandia, Franciaország, Németország, Olaszország, Skandináv államok, Oroszország, Japán, Kína és a kisebb európai nemzetek. Valamennyi nemzet megszegte némány ilyen szerződést, de igen sok nemzet valamennyi szerződést megszegte. A nemzetközi szerződések tehát olyan papírosdarabok, amelyek csak békében és az aláírástól számított néhány hónapon belül érvényesek. Sok esetben még néhány hónap sem telik el és a szerződést máris megszegték.

A járvány előtt nincs országhatár

Az emberiséget a baktériumháború ellen nem nemzetközi szerződések biztosítják, hanem szerencsére olyan körülmények, amelyek függellenek az emberektől. Az emberi szervezetre veszélyes baktériumokat repülőgépekről könnyűszerrel le lehet dobálni egyes sűrűn lakott vidékek felett és gyilkos járványokat is lehet előidézni. A járványoknak megvan azonban az a rossz tulajdonságuk, hogy nem viselnek egyenruhát és nem torpannak meg országhatároknál. A járvány megakadályozhatatlanul terjed országról-országra és előidézése egyformán veszélyes a támadó és a megtámadott félre vonatkozólag.

Nem valószínű az sem, hogy valamelyik hadviselő fél járvány-előidézésre szánná rá magát, mert ezzel az összes környező államok felháborodását vonná maga ellen. Ez tehát nem annyira a nemzetközi szerződések és humanizmus, mint inkább mélyebben gyökerező emberi tulajdonságok teszik szinte lehetetlenné.

1925-ben a Népszövetség 38 tagállama aláírt egy egyezményt, amely tiltja a mérgező-gázok és baktériumok hadihaszndatát. Ezt az egyezményt csak két nagyhatalom: Amerika és Japán nem írta alá. Már akkoriban is rámutattak amerikai és japán részről, hogy az egyezményt csak a mérgező gázokra vonatkozó kitételei miatt nem írták alá,

baktériumháborúra ők sem gondolnak.

A nagyarányú baktériumháború ily körülmények között tehát nem nagyon valószínű, kisebb esetekben és egyes helyzetekben azonban igen valószínű, hogy a jövő háborújában alkalmazni fogják a baktériumokat a hadviselés eszközei között.

Ne felejtjük el, hogy légi- és gáztámadás esetén a lakosságot aránylag kis óvóhelyekre, gázfedezékekre, bombabiztos fészkekbe kell zsúfolni, vagy távoli kis falvakba kell összetömöríteni. A higiéniai viszonyok légi- és gáztámadás esetén hihetetlenül rosszak, a lakosság szervezeteinek ellenálló képessége is hanyatlak és a szék, szellőzetlen

Kabát-, kompió-, kosztüm- és ruha-SZÖVET különlegességek érkeztek. Weisz Sándor divatruház. Str. Bratlanu 2. 4498

zsúfolt helyeken minden fertőzés százszoros gyorsasággal terjed és ezerszeres erővel pusztít. Nem kell tehát arra gondolni, hogy az ellenséges repülőgépek szórják a fejünkre járványkeltő baktériumokat, a háború, — ha közvetett módon is — elvégzi ezt a munkát.

A városok, sőt falvak rendes, mindennapi élete megbomlik. A városok és falvak szervezete épp-ugy megerzi a háborút, mint a benne lakó embereké. A csatornahálózat sok helyen elpusztult, a szemét felhalmozódik, az ételmezés rendes menete megakad. Éhező emberek nem válogatósak, a kéznél lévő többnapos vagy többhetes élelmiszereket örömmel fogyasztják el és ezzel is fertőzéseknek, betegségeknek teszik ki magukat.

A jövő háborújában gáz- és légvédelmen kívül a polgári lakosságot közegészségügyileg is meg kell szervezni, ha nem akarjuk, hogy különböző járványok nagyobb pusztítást végezzenek, mint a bombák és gázfelhők. Emlékezzünk a világháborúra, emlékezzünk arra, milyen romboló munkát végzett az ország közegészségügyében a piszok, a nagyvárosok uccáin elszaporodó patkánysereg, a poloska és a tetű, amely ragályokat szállít. Pedig akkor a polgári lakosság nagy százaléka nyugodtan élhetett lakásaiban, rendszeren tisztálkodhatott és friss, tiszta ételt ehetett. A gázfedezékekben, az óvóhelyeken már egészen más a helyzet és ezért csak-ugyan beszélhetünk közvetlen baktériumháborúról, mint a jövő háborújának ijesztő jelenségéről.

Következő cikkünk: VEGYIÖYARAK MUNKÁBAN.

Hasbaszurttak egy arad-i mérnököt

Egy vasárnap délutáni mulatozás tragikus következményei

Véres szenzációja volt vasárnap délután az arad-i Traian-térnek, ahol a Calvin-ucca sarkán levő „Fészek”-vendéglőben verekedés során hasbaszurttak egy fiatal arad-i mérnököt, akit rendkívül súlyos állapotban szállítottak a megyei közkórházba. Vasárnap délután három óra tájban Cernoianu Anton, az arad-i Mezőgazdasági Kamara 26 éves mérnöke két barátjával, Cherchel Iliével és Catana Filottival betért a Calvin-ucca és a Traian-tér sarkán levő „Fészek”-vendéglőbe, ahol Rapcsánszky vendéglős fogadta őket. A fiatal emberek pálinkát, majd bort rendeltek és jó hangulathoz beszélgettek egymás között. Valamivel öt óra után fizetésre is sor került és a vendéglős, valamint vendégei között vita keletkezett. A feketekávé fizetése körül merültek fel különbségek. Cernoianu mérnök kijelentette, hogy őt nem érdekli a feketekávé fizetésének ügye. Rapcsánszky erre a másik két urhoz fordult, akikkel vitába szállt. A veszekedés egyre hangosabb lett, amit a meglehetősen ittas állapotban levő mérnök belcavatkozása még csak fokozott. Cernoianu az asztal előtt álló vendéglőst ellökte magától, majd egy hirtelen mozdulattal végigsöpörte az asztalt, amely tele volt poharakkal és csészékkel. Az asztalon volt tárgyak természetesen darabokra törve hullottak szét a padozaton. A vita most már dulakodássá fajult és egyelőre még a rendőri vizsgálat sem tudta teljes egészében rekonstruálni, hogy tulajdonképpen mi is történt. A mérnök és a vendéglős ököre mentek, amelynek során Cernoianu kerekedett felül, ellökte magától Rapcsánszkyt, majd — a vendéglős állítása szerint — teljes erővel hasbarugta. A vendéglős a rugás következtében hátradől, nekiesett az üvegaitónak, úgy hogy felével bezúzta az aító üvegét. A vendéglős ekkor már nem volt ura akaratának, felugrott, bleskát rántott és még

mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, teljes erővel a hasába döfte.

A korcsmában levők rémülten tódultak ki az uccára, amikor látták, hogy Cernoianu hasából vastag sugárban tör elő a vér. A fiatal mérnök nem esett össze, hanem kifelé tántorgott. Halá-

los sápadtan szolt oda az egyik barátjának, akinek támogatásával szinte öntudatlanul indult meg az Eminescu-ucca felé, hogy orvost keressenek. Cernoianunak már ekkor borzalmas fájdalmai voltak, mindkét kezét a nyílt sebére szoritotta és így támogott az uccán. A verekedés híre időközben a sarkon posztoló rendőrországig is eljutott, aki futólépésben igyekezett a vendéglő felé. Utközben találkozott össze a mérnökkel, aki már alig bírta vonszolni magát. Így érkezett el dr. Wiener Imre orvos rendelőlébe, de szerencsétlenségikre az orvost nem találták odahaza. A rendőr erre le-sietett, hogy a legközelebbi telefonállomásra a mentőket hívja. Azalatt az idő alatt, míg a mentők megérkeztek, a mérnök idegromamot kapott, betörte a rendelő ablakát és csak nehezen tudták megrátolni, hogy kárt ne tegyen önmagában.

A mentők a súlyosan sebesültet a kórház sebészeti osztályára szállították, ahol dr. Moldovan és Schmidt dr. főorvosok műtétet hajtottak végre rajta. Ekkor nyert megállapítást, hogy a belek nem sérültek meg és így remény van arra, hogy Cernoianu felgyógyul. Az esti órákban a rendőrség őrizetbe vette a vendéglőst, aki kijelentette, hogy tettleg bántalmazták és csupán azért nyult a késhez, mert tulerő állt vele szemben. Az esti vizsgálatot Crisan Emil rendőrkomiszár vezette le és a mai napon Hul Cornel komiszár szállt ki a kórházba, ahol kihallgatta Cernoianu Antont. A mérnök egyelőre még nem emlékszik a verekedés lefolyására, valószínű, hogy a holnapi napon újból kihallgatják és azután kísérik majd át a vendéglőst az ügyészségre.

A svéd képviselőválasztás eredménye

Stockholmból jelentik: A képviselőválasztások végetértek és hivatalos jelentés szerint a szociáldemokraták 112, a Kilbom-féle szociálisták 6, a kommunisták 5, a konzervatívok 44, a parasztliga 36 és a liberális progresszív néppárti közös front 27 mandátumot szerzett.

Filléres nyers Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, mezeijegy, autocr 400 lei. Indulás 3-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 3 órakor. 4498 Jelentkezni Arad-on Lőbl hírlapirodában,

Revolveres szerencsétlenség egy ineu-i keresztelőn

Véres revolveres verekedés Mándrucól

Szerencsétlenségű keresztelőt tartottak Ineu-n Sár Arsenie gazdálkodó házában. Nagy társaságot hívott meg erre az alkalomra magához a gazdálkodó, aki vendégeit ellátta enni- és innivalóval. Nagyban állott a tánc és a vigalom, amikor váratlanul megdöbbszt szerencsétlenség történt: az egyik vendég, *Pocean Gheorghe* tulzott jókedvében revolvert rántott. Néhány pillanatig ijesztgette vele szomszédait, majd hirtelen megrántotta a ravaszt, valószínűleg azért, hogy a levegőbe löjjön. A golyó azonban nem a levegőt lyukasztotta át, hanem *Sár Arsenie* homlokába furódott, aki véresen, eszméletét veszítve terült el a földön. A háznép rémült jajveszékkel szaladt össze és első pillanatban azt sem tudták, hogy részesítsék segélyben a súlyosan sérültet. Orvost hívtak, akinek tanácsára Sárbot beszállították a kórházba. Sár Arsenienek a golyó a jobbszemébe furódott és életveszélyes sebet ejtett rajta. A kórházban megoperálták, de felépüléséhez kevés a remény.

Ugyancsak egy arad-megyei községből, Mándrucól is hoztak sebesültet az arad-i kórházba. *Magdi Péter* mándrucól-i fiatal gazdálkodó bátyjával összeszólalkozott. Kölcsönösen ütlelni kezdtek egymást, mire bátyja revolvert rántott és öccsére lőtt. A golyó *Magdi Péter balkezét furta keresztül*. A fiatal legényt behozták a kórházba, ahol a golyót eltávolították a kezéből. Mind a két ügyben a csendőrség indított vizsgálatot.

Megölte a kétezer voltos áram az arad-i villanygyár főgépezését

Megrendítő halálos tragédia az arad-i villanygyárban — Az áram megsebesítet egy fiatal munkást is

Megdöbbszt halálos tragédia játszódott le hétfőn a késő délutáni órákban az arad-i villanygyárban. A tragédia áldozata *Buza István* 48 éves főgépész, a gyár egy régi, kitűnő technikus, aki a szerencsétlen véletlen folytán veszítette életét. A villanygyár igazgatósága is megdöbbszten áll a halálos baleset eseménye mellett, mert számukra is szinte megmagyarázhatatlan, hogy a gondos elővigyázat mellett miképpen történhetett meg a borzalmas tragédia. A tulajdonképpeni okokat a vizsgálat van hivatva megállapítani, de a jelek szerint a megdöbbszt eseményt a tragikus véletlen idézte elő. A vizsgálatot különben a villanygyár igazgatóságának értesítésére a rendőrség karöltve kezdte meg a gyár szakértői bizottságával. A halálos szerencsétlenségről a következőket jelenti az *Aradi Közlöny* munkatársa:

A villanygyárban és az egész város területén lázasan folynak a munkálatok az áram átalakítása érdekében. Mindenütt szakértő munkások, mérnökök irányítása mellett végzik munkájukat, amely előre elkészített program szerint, eddig a legcsekélyebb fennakadás nélkül folyt. A városban folvó munkákkal párhuzamosan a gyár területén is végeznek átalakítási munkálatokat és ennek során vált szükségessé egy falnak az eltávolítása. Mielőtt a kőművesek megkezdtek volna a falbontását, a falon levő kapcsolótábla átszerelésének kellett megtörténni. Az átszerelési munka *Buza István* főgépész vezetése mellett megkezdődött és a főgépész mellett dolgozott *Pascu Arcadie* fiatal lakatos-szerelő, aki *Buza* utasítása szerint dolgozott.

Egy eddig még ki nem derített okból kifolyólag az egyik holtvezeték áramot kanott és ez okozta a szerencsétlenséget. *Buza* fedezte az árammal telített drótot és a kapcsolótábla

Valami egészen új

KÜLÖNBÖZŐ CSOMAGOLÁSBAN. GYÓGYTÁRAKBAN, DROGÉRIÁKBAN ÉS KÖTSZER ÜZLETEKBEN KAPHATÓ.

A "Pansoplast Tapasz" az ideális gyorskötés. Dezinficiáló védőréteggel (mullra) préselt, rugalmas anyagból áll. Ezáltal minden testrészhez ráncatlanul simul; semmilyen mozgásban nem gátol, a bőrt nem tépi és nem csuszlik. Védi a sebet, vérzéscsillapító, esetleges ödémvesedésnél is biztosan ellenáll. Házi patikákból, műhelyekben, turánál ne hiányozzék, sőt, mindig kéznél legyen a "PANSAPLAST TAPASZ".

Önálló listával indul a választási küzdelemben a Magyar Párt arad-i tagozata

Kedden dönt a párt a jelölések kérdésében — Kevesen jelentkeznek a választási igazolványokért

Az október 15-iki városi tanácsválasztásokra minden párt energikusan készülődik. Az előkészületek egyelőre csak a polgárság különböző csoportjaival való tárgyalások és a jelölések ügyére szorítkoznak, hamarosan azonban megkezdődik az egyes pártok részéről az aktív propaganda. Az arad-i magyarság állásfoglalása is megtörtént, amennyiben a párt illetékes vezetőinek döntése alapján

a Magyar Párt arad-i tagozata önálló listával

indul a választási küzdelemben.

A keddi nap folyamán már összeül a párt tagozatának vezetősége, hogy a jelölések kérdésében döntsön

és hamarosan sor kerül arra is, hogy a listát az arad-i törvényszéknél bemutassák. A keddi ülés dönt előreláthatólag a meginduló választási propaganda programja felett.

Hétfőn reggel kezdték egyébként meg az arad-i járásbírószobák 43-44. szobájában a választói igazolványok szétosztását. Egyelőre az A és A. betűsök kerültek sorra, azonban az első napon igen gyenge érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben

hatszáz A és A. kezdetű választó közül mindössze hatvan jelentkezett az első napon.

Miután ez a két betű már csak egy napig marad soron, ajánlatos lenne, ha a választók a keddi nap folyamán átvennék igazolványaikat. Szerdán ugyanis sorra kerülnek a B. kezdetűsök és az A és B. betűsök csak az utolsó napon — amikor előreláthatólag nagy torlódás lesz — vehetik át az igazolványt. Összesen körülbelül kétezer B. kezdetű választópolgára van Aradnak, úgy hogy a szétosztás ennél a betűnél előreláthatólag több napot vesz igénybe.

Oradeai jelentések szerint ott szerdán nyújtják be a nemzeti-parasztpárt és a szocialisták paktnumos listáját. A listavezető dr. *Roxin Teodor* lesz. Clujon a magyarság szintén önálló listával indul a választási küzdelemben.

Közgyűlést tartott az arad-i Zenebarátok Egyesülete

Vasárnap délelőtt folyt le nagy érdeklődés mellett a Zenebarátok Egyesületének rendes évi közgyűlése. Szántay Lajos megleghangu beszéde nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelenteket és átadta a szót dr. Goldzieher Albertnek, a zenede igazgatójának, aki felolvasta az évi jelentést. A jelentés szerint ugy a zenede, mint a Zenebarátok Egyesülete értékes munkásságot fejtett ki az elmúlt esztendőben. Megállapítja az igazgató, hogy a zenedének számos igen tehetséges növendéke van. A jelentésből kitűnik, hogy a filharmónikusok ez évben októberben kezdik meg ténykedésüket, de erre már alaposan felkészültek. Az évi jelentés elhangzása után a felügyelőbizottság számolt be. Az elhangzottakat a közgyűlés meglegedéssel vette tudomásul.

Engelberg József dr., Kelli Rezső dr., Weisz Arnold és Zalay Sándor szólaltak fel, valamennyien kifejtették, hogy nem annyira a nagy hangversenyek rendezése, a külsőségek képezése a Zenebarátok Egyesületének és a filharmónikusok működésének fő célját, hanem inkább a belső megerősödésre, a céltudatos zenei nevelésre fordítsák a főszűlt.

CENTRAL 5, 7 1/2 és 9 1/4 órákr
Utóljára:
A 99-es rendőrautó
Fred Mc Murray Ann Sheridan
Sir Guy Standing

SELECT 5, 7 1/2 és 9 1/4 órákor

Shirley Temple:
A kis lázadó.

felé ugrott, hogy sietve tegyen valamit, mielőtt tragédia nem történik. Ez volt a veszte a szerencsétlen embernek, mert egy alázuhanó drót pontosan ráesett:

a dróton lévő 2000 voltos áram megérintéséről *Buza István* hang nélkül, eszméletlenül esett össze. Ugyanakkor eszméletlenül terült el *Pascu* is, aki azonban jelentéktelen sérülést szenvedett.

A közelben dolgozók egyrésze a szerencsétlenség színhelyére szaladt, míg többen az áramot távolították el. Értésítették az igazgatóság tagjait is, akik sietve a helyszínre mentek, közben pedig orvosért telefonáltak. Dr. *Stauher* Andor percek alatt odaérkezett az eszméletlenül fekvő *Buza István*hoz és intézkedésére azonnal a mentőkért telefonáltak. *Buza István*t beszállították a kórházba, ahol *Moldovan* Ioan dr. igazgató-főorvos és *Schmidt* János dr. főorvossal az élen a kórház valamennyi orvosa közreműködött, hogy megmentse a szerencsétlenül jártat. Az orvosi tudomány azonban hiábavalónak bizonyult, mert

a 2000 voltos árammal súított ember, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, kiszenvedett.

Időközben a főgépész egyik barátja, aki szintén a gyárban dolgozott, hazasiertt *Buza* feleségéhez, akivel csupán annyit közölt, hogy férjét szerencsétlenség érte és a kórházban fekszik. *Buzáné* 18 éves leányával a kórházba ment, hogy férjét betegágyánál meglátogassa. A kórház előtt ott állott a villanygyár egyik autókamionja és az előtt néhány munkás, akik sápadt arccal, megrendülten tárgyalták társuk halálos halását. A férje felé irvekvő aszszony szemét nem kerülte el a jelenet és rémülten fordult egy ismerőse felé, hogy férje után érdeklődjön. Így tudta meg a tragédiát.

A tragikus haláleset ügyében, mint előbb jeleztük, vizsgálat indult és a gyár igazgatósága most azt akarja tisztázni, vajon a holtvezetékbe hogyan került áram. Minden valószínűség szerint a vizsgálat befejezése után temetik el a szerencsétlen sorsú *Buza István*t, akinek halálát családja és barátai gyászolják.

HIREK

Fifi a diplomáciában

A szóbanforgó Fifi Hallé Selassie, Abesszinia levitézlett exnégusának kedvenc kutyája. A le-adott rádiójelentés nem állapítja meg pontosan, milyen fajhoz tartozik ez a nevezetes állat, pedig egy világhírűvő lett kutyáról illene ezt is tudni. Fifi most szerephez jut a nemzetközi diplomáciában és előrelátható, hogy nívós jegyzékváltások történnek a közeljövőben a Downing Street és a Quai d'Orsay között, abból a célból, hogy döntés történjen a kedves kutyus jövő sorsa felett.

Most érkezett meg Londonba — mondja a rádiójelentés — Hallé Selassie exnégus felesége, akit férje türelmetlenül várt a pályaudvaron. Mint ilyenkor szokás, kivonultak a riporterek és fotográfusok, hogy megörökítsék a kiváncsi emberiség számára ezt a megható jelenetet. Őfelsége, az ex-császárné pontosan meg is érkezett és Őfelsége az ex-császár kiltárt karokkal várta a vonatról lelépő hitvesét. A fényképezőgépek javában kattogtak. Az ex-császári házaspár pedig néhány szót váltott és a pályaudvarra kivonult újságírók meglepetéssel látták, hogy Hallé Selassie kiltárt karjával lehellották és az ex-császárné könnyes szemmel fordul el lesújtott nejtől.

— Mi történt vajon? — suttogták. — Rossz hírek érkeztek Genéből?

A közelálló közeli azonban mást hallottak. A császár összeráncolt homlokkal vonta kérdőre néleit:

— Hol a Fifi? — kérdezte szigorúan.

— Nem hozhattam el, hat hónapig Franciaországban kell maradni, nem engedik másképpen be — hangzott a válasz.

Párszavas magyarázat következett, amelyben az ex-császárné hamarjában elmondta, hogy Angliába csak úgy lehet kutyát bevinni, ha előzőleg hat hónapig megfigyelés alatt áll. Fiút tehát francia területen kellett hagyni és esetleg hat hónap múlva kerülhet sor arra, hogy gazdája angol területen keblére ölelhesse. S Hallé Selassie kiltárt karjával lehellották és könnyezve távozott el a pályaudvarról.

Az ex-császárné azonban elhatározta, hogy nem hagyja annyiban a dolgot. Lépést tett az angol külügyminisztériumnál és megfelelő diplomáciai intervenciót követelt, hogy a száműzött Fifi számára haladéktalanul adják meg a beutazási engedélyt. Mi lesz az intervenció eredménye, nem tudni. Esetleg meglágyul az illetékesek szíve és a kedvenc kutyácska hamarosan angol földön vakkanthatja el üdvözlését szeretett császári gazdájának, de könnyen lehet, hogy a szabályokhoz ragaszkodó angolok egyszerűen elutasítják a négy kérését. Ebben az esetben pedig — ahogyan hírből ismerjük Hallé Selassie Őfelsége erélyét — megtörténhet, hogy az exnégus sürgősen Genbe utazik.

Mert hasonló siker esetén a kedves kutyus még végelgyengülésben mulik ki a vendégszerető francia földön. — (rosi).

— MARAD AZ ENYHE IDŐ. Mérsékelt déli és délnyugati szél, nyugaton és délen több felhő, éjjel sok helyen köd. A hőmérséklet nem változik.

Claude Farrere:

Vitrasztanak a fegyverek

— VALASZTÓI IGAZOLVÁNYOK SZÉTSZÁRVA. Kedden, szeptember 22-én az A és A kezdőbetűsük jelentkezése délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig a járáshíroság földszinti 43—44. számú szobájában. Szerdán, szeptember 23-án a B. betűsük jelentkezése.

— Starhemberg herceg Magyarországon. Bécsből jelentik: Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy Starhemberg herceg repülőgépen Esterházy gróf meghívására vadászatra Tatára utazott. Hír szerint a vadászatot Fey dr. is részt vesz. Más hír szerint Horthy Miklós magyar kormányzó földön vadászatára meghívást kapott Pápen német nagykövét is, aki így Neurath báró német külügyminiszterrel együtt megjelenik a vadászaton.

— Bombarobbanás Havannában. Havannából jelentik: Az „El País” nevű lap szerkesztősége közelében egy elhagyott autóban bomba robbant fel. A robbanás három járókelőt megölt, tizenötöt pedig súlyosan megsebesített. Egy másik lap szerkesztősége közelében ugyancsak egy elhagyott autót találtak, amelyben 500 kiló dinamittal feltöltött pokolgép volt. A hatóságoknak még idejében sikerült a robbanást megakadályozni.

— Rálöttek a Rapidra. Cluiról jelentik: Az állomásfőnökség telefonon jelentette a CFR vezérigazgatóságának, hogy a Rapid expresszre Garbau és Nadasel állomások között rálöttek. A golyó a hálókocsi egyik ablakát áttúrta, de senkit sem sebesített meg.

Soha nem hallott olcsóság!

Függöny anyagokban.

Ruttkay & Botye cégnél

Arad, Bulev. Reg. Maria 8.

— Meghalt Tornyay János magyar festőművész. Budapestről jelentik, hogy Tornyay János festőművész ma 67 éves korában meghalt. Egyike volt a régi festőgeneráció leghíresebb és legismertebb tagjának, aki kortársa és igen jó barátja volt Munkácsi Mihálynak.

A Churchill-család botránya

Londonból jelentik: A Churchill-család botránya még mindig élénken foglalkoztatja az angol közvéleményt. Churchill leánya, Sarah ugyanis megszökött a Bremen óceánjáróval Newyorkba, hogy Oliwer csikagói operett-színész felesége legyen. Sarahot üldözőbe vette fivére, Randolf, aki a Queen Mary-n utazott utána s meg akarta előzni a német hajót, de a Bremen már vasárnap megérkezett és Churchill Sarah eltűnt, míg az angol óceánjáró csak hétfőn reggel futott be az amerikai kikötőbe.

— Nem helyezik szabadlábra a haláltribün vádlottait. Bucuresti-ből jelentik: Ismeretes, hogy a cotroceni-i tömegszerencsétlenség ügyének vádlottai pénzüvadék ellenében való szabadlábra-helyezésüket kérték. Az ítéletábla elutasította a kérelmet.

Felrobbant a selyembomba Szentgyörgyiné!

A kirakatban megkezdtek a rendkívül olcsón vett selyemraktár árusítását.

Áraink a következők:

Nyersselyem métere	65 Lei
Selyem-georgette (100 cm. széles)	75 „
Selyem-marquin	98 „
Selyem-jersey	150 „
Selyem-cloqué	150 „
Selyem, arannyal átszővött	195 „
Selyembársonyok	295 „
Prima sima paplan-selyem	290 „
Prima paplan brokát-selyem	360 „
Egy satin selyempaplan	980—1250 „
Egy brokát-selyempaplan	1890 „

(Vállaljuk régi paplanok áthuzását is)
Győződjön meg róla, szívesen bentan-
nak im kót

— Japán csapatok Kinában. Tokióból jelentik: (Rador). A hadügyminiszter engedélyt kapott a mikádótól, hogy sürgősen tengerészkülönítményeket küldjön Kinába az ottani japán csapatok megerősítésére.

Az ezreddobos

otthon munkaközben...

A gyógytudományok fejlődésével minden betegség gyógyítható lesz

A világhírű bécsi iskola nagy ujtója. Skoda (1805—1881) elsöpörte a gyógytudományban felburiázott spekulatív tultengéseket és új alapokra fektette az orvostudományt. Kopogtatással és hallgatósákkal a diagnosztika biztos utjait nyitotta meg. A Rokitansky által megállapított kórhonctani elhárások, valamint a beteg ágya melletti megfigyelések feltárták a betegségek tipikus lefolyását. A Buchheim és Smieddeberg által megállapított kísérleti gyógyszerian biztos alapokra fektette a gyógyszerek hatástani ismereteit. Újabb időkben a chemika rohamos haladása gyógyanyagainak és szervezetünk megismerésében nagy hasznunkra van és a seitek életének kifürkészésével sok rejtett törvényszerűséget fedezett fel előttünk.

Az itt felsorolt úttörőknek köszönhetjük az Amerikában nemrég — H. Mollis amerikai, Ivata, Sivata és Nakamura japán tudósok által — felfedezett azon gyógynövény is, amelyből a világhírű „Gastro D.” gyógyszer készül. Mert a legnagyobb fiziológusok kísérletek segítségével megállapították, hogy ezen gyógynövény kivonata, azaz a Gastro D. olyan kémiai energiával van felruházva, amely a gyógytherapiában felbecsülhetetlen értékkel bír. Érthető tehát, hogy a „Gastro D.” nemcsak csillapítólag hat, hanem a legkíméletesebb eredményekkel gyógyítja azokat a makacs, idült (15—20 éves) gyomor-, epe-, vese- és máj-bajokat is, amelyeket eddig semmilyen más gyógyszerrel meggyógyítani nem tudtak, sőt az egész szervezetre olyan kedvező befolyással van, megszünteti az ideges gyomorfájdalmakat, fejfájásokat, hányingert, szédülést. Az orvosi praxisban a Gastro D. kitűnő eredményeket mutat. Dr. E. W.

— Halálozás. Özvegy Fritz Józsefné született Millig Terézia, 73 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt néhai Fritz József, Arad-város évtizedeken át volt törvényhatósági tagjának volt özvegye és veje a régi Arad egyik nagyszonyja szállt sírba. Özvegy Fritz Józsefné földi maradványait állandó gyóntatója, Páter Bálint minoritarendi szerzetes szentelte be és a felsőtemetőben levő családi sírkertben helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt gyermekei: Fritz Ilona és férjezett Schuch Ferencné, dr. Fritz János budapesti főorvos, Fritz István és neje, Irénke leányuk, Pacurariu Simon kapitány neje Schuch Ilonka, Lucia és Mihai gyermekeik, mint unokák és dédunokák, valamint kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Az engesztelő szentmise szeptember 22-én, kedden reggel 9 órakor lesz a minoriták templomában.

— A maximális árak megszüntetését követelik az arad-i husiparosok. Hétfőn délelőtt a husiparosoknak egy küldöttsége jelent meg Cotioiu Romulus átmeneti bizottsági elnök előtt, akit arra kértek, hogy a város vezetősége szüntesse meg a hus maximális árát, mert a husiparosok a jelenlegi árak mellett súlyosan ráfizetnek. Cotioiu Romulus dr. közölte a küldöttséggel, hogy sürgős városi ügyben Bucuresti-be kell utaznia és a kérdéssel csak Bucuresti-ből való visszatérése után foglalkozhatik behatóan.

— Budapestten letartóztatott kommunisták. Budapestről jelentik, hogy a rendőrség az építőmunkások szövetségének helyiségében tetten ért egy nagyobb munkáscsoportot, amelyek az internacionálé dallamára kórusverseket szavaltak. Kiderült, hogy kommunista gyülekezetről van szó és a rendőrség a jelenlevőket egytől egyig előállította. Többeket letartóztattak és az ott talált 22 fiatalokot a fiatalokoruk bírósága elé állította.

— Angina pectorisnál, a rohamokban fellépő nyomasztó szívartíji fájdalomknál reggelenként ¼, esetleg ½ pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is elegendő ahhoz, hogy a belek működését elrendezze és kielégítő emésztést biztosítson. Az orvosok ajánlják.

— Az arad-i térparancsnokság közli, hogy október 15-ikén délelőtt 11 órakor a 7. hadtest sibiui hivatalában, valamint az arad-i garnizon hivatalában árlejtsést tartanak az arad-i katonai strand bérletére. Az árlejtsést az erre vonatkozó törvények értelmében tartják meg. A részvételhez szükséges ideiglenes garancia öt százalék, amelyet a pénzügyigazgatóságnál kell letétbe helyezni, míg az árlejtsésen csak a pénzügyigazgatóságtól kapott nyugta mutatandó fel. Az árlejtsési feltételek ugy Sibiui-ban a 7. hadtest hivatalában, mint az arad-i garnizon hivatalában megtekinthetők. Az aki az árlejtsés eredményeképpen a bérletet megkapja, köteles viselni a fenti hirdetésnek a Monitorul Oficialban való közzétételének költségét.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nem árusíthatnak Arad-on kenyeret a pecica-i kenyérárusok

Arad-ra érkezett rendelet szerint a fűszerkereskedők sem foglalkozhatnak a pékipari termékek árusításával

A pecica-iak kenyérárúsítása körül ismét bizonytalanságok állottak be, amennyiben a minisztérium megtiltotta, hogy a vidéki, tehát a pecica-árusoknak a jövőben a pénzügyigazgatóság kenyérbélyeget adjon. Mint emlékeztetés, annak idején, amikor az új buzaértékesítési törvény és ezzel egyidejűleg a kenyérbélyeg rendszere életbe lépett, a pecica-iaknak egy ízben már megtiltották, hogy kenyeret hozzanak be Arad-ra. Ennek a rendszernek értelmében ugyanis a törvényhatósági joggal felruházott városokban csak kenyérbélyeggel ellátott kenyeret szabad forgalomba hozni. Kenyérbélyeget viszont csak az ezekben a városokban működő pékek kaphatnak. Így tehát azok, akik vidéken sütnék kenyeret, azt a városokban nem tudják forgalomba hozni, mert nincsen kenyérbélyegük.

Amikor ez a rendelkezés megjelent, a pecica-árusok régi, szerzett jogaikra hivatkozva, arra kérték a minisztériumot, engedélyezze, hogy számukra is adjanak kenyérbélyeget. Később az arad-i pénzügyigazgatóság ennek a közbenjárásnak eredménye után érdeklődött a minisztériumban és telefonon azt a választ kapta, hogy egyelőre ne változtassanak a régi rendszeren és adjanak kenyérbélyeget a pecica-árusoknak. A pénzügyigazgatóság ennek az utasításnak megfelelően járt el.

Az arad-i pékszindikátus emiatt panasszal fordult a minisztériumhoz és azt kérte, hogy ne tegyék lehetővé a pecica-árusok Arad-on való árusítását, annál is inkább, mert ezeknek kenyérsütésre nincs iparengedélyük és nem fizetnek úgy adót, mint az arad-i pékek. Röviddel a pékszindikátus közbenjárása után jelent meg a minisztériumnak az a rendelet, amelynek értelmében a jövőben kenyeret csak azok hozhatnak forgalomba, akiknek pékipar üzésére engedélyük van. Egyben a minisztérium utasította az arad-i pénzügyigazgatóságot, hogy a vidéki árusoknak is csak akkor adjon kenyérbélyeget, ha azok az említett engedéllyel rendelkeznek.

A pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a pecica-iak csupán kenyér árusítására szóló engedéllyel rendelkeznek, de pékipar üzésére szóló engedélyük nincs és

ezért már a mai napon sem adott nekik kenyérbélyeget, úgy, hogy a pecica-i kenyér

Arad-on való árusítása egyelőre megszűnt. Ugyancsak felülvizsgálta a pénzügyigazgatóság azon aradul-nou-i pékek helyzetét is, akik közül kettőnek nem volt iparengedélye, kettő pedig rendelkezik a szükséges engedéllyel, úgy, hogy ezek a jövőben is árusíthatnak kenyeret Arad-on.

A pecica-iak elhatározták, hogy újabb emlékirattal fordulnak a minisztériumhoz, amely előtt feltárják helyzetüket és rávilágítanak arra, hogy évszázados tradíciókon nyugvó joguk volt a pecica-i kenyér Arad-on való árusítása. Az újonnan előállott helyzetet egyébként Jeleriu pénzügyi vezérfelügyelő is megvizsgálta és szintén jelentést tesz a minisztériumnak. Mindaddig azonban, míg a pénzügyminisztériumból újabb, a jelenlegi helyzetet módosító rendelkezés nem érkezik, a peci-

Feltűnően emelkedett Románia fűrészárukivitele Angliába

A Népszövetség most közzétett gazdasági jelentése rávilágít arra, hogy 1935. nem a gazdasági stabilitás éve volt, amint azt eleinte hitték, hanem határozott gazdasági javulást mutatott az 1934-es évvel szemben. Másrészt pedig a politikai válság ellenére a jelek szerint 1936-ban is tartott ez a javulás. Ennek egyik jele egyébként az európai fűrészárukivitel kimutatása. Tudvalevőleg a fűrészárut építkezésekhez használják fel és a gazdasági rosszabbodás első jele rendszerint az építkezések visszaesése. Ebből a szempontból az elmúlt évhez viszonyítva lényegtelen a változás. A múlt év január 1-től július 31-ig ugyanis az európai fűrészáru-kivitel egymillió 909 ezer standard, míg 1936. azonos időszakában a fűrészáru-kivitel egymillió 693 ezer standard volt.

Már a múlt évben is a fűrészáru legjobb európai piaca Anglia volt. De míg akkor az európai fűrészárukivitel 39 százaléka jutott Angliára, addig az idén ez a százalék már 44-re emelkedett. Anglia után Németország következik 12,5 százalékkal, Hollandia 8, Belgium és Olaszország 6, Dánia és Franciaország három százalékkal.

Az európai piacok legnagyobb szállítója fűrészáruban Finnország 479 ezer standarddal, utána következik Oroszország 473, Svédország 352, Lengyelország 196, Ausztria 141, Románia 125, Lettország 56, Jugoszlávia 41, Litvánia 21, Norvégia 16,5 és Észtország 13 ezer standarddal.

Románia 1936. évi fűrészáru-kivitele az év első felében a múlt esztendő hasonló időszakához viszonyítva hater ezer standarddal csökkent, így tehát az ország részvétele az európai fűrészáru-kivételben is visszaesett 6,9 szá-

ca-iak kenyérbélyeget nem kapnak és így nem árusíthatnak kenyeret Arad-on.

Ugyanaz a rendelkezés, amely előírja, hogy kenyeret csak azok árusíthatnak, akik pékiparral rendelkeznek, kitér arra is, hogy

a jövőben a fűszerkiskereskedők sem foglalkozhatnak a pékipari termékek árusításával.

Ez a rendelet megérkezett Arad-város vezetőségéhez is és azzal rövidesen foglalkozik a város átmeneti bizottsága. A rendeletet egyébként hétfő délutáni ülésén megtárgyalta a pékszindikátus is.

Brasov-ból érkezett jelentés szerint az ottani átmeneti bizottság már megvitatta a földművelésügyi minisztérium említett rendelkezését és arra a megállapításra jutott, hogy a rendelet csak azokra a magánsokra vonatkozik, akik pékipari termékek készítésével foglalkoznak, de semmiesetre sem érinti azokat a kiskereskedőket, akiknek engedélyben fel van tüntetve élelmiszerárúsítási joguk. A brasov-i átmeneti bizottság elhatározta, hogy határozata értelmében hajtja végre a rendeletet és erről értesíti a minisztériumot, abban a reményben, hogy a minisztérium a város határozatával azonosítja magát.

zalékról 6,4 százalékra. Ennek ellenére, hogy azt tanulmányozzuk, hogy országok szerint kivitelünk miképpen oszlott meg, érdekes adatokat találunk:

Igy pl. feltűnően emelkedett Angliába irányuló fűrészárukivitelünk, még pedig ezernyolcszáz standardról kilencezerhatszáz standardra. Délamerikába irányuló kivitelünk 59 standardról 2188, Egyiptomba irányuló kivitelünk pedig 11 ezer standardról 16 ezer standardra emelkedett.

Ezzel szemben visszaesést mutat Magyarországára irányuló kivitelünk 32 ezerről 27, Olaszországba irányuló kivitelünk hater ezerhatszázról 300-ra esett vissza.

Végetért a világkereskedelmi interparlamentáris konferencia

Bucuresti-ből jelentik: A világkereskedelmi interparlamentáris konferencia tegnap véget ért. Teray és Horonát volt francia miniszterek azt javasolták, hogy általános hitelintézetet létesítsenek, amely szükség esetén segítséget nyújt az európai országok felé. Moor angol és Barety francia delegátusi elnökök megköszönték azt a barátságos fogadtatást, amelyben Romániában részesítették a vendégeket. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint eleget tesznek a francia delegáció meghívásának és a legközelebbi konferenciát 1937. júniusában Párisban tartják meg. Hétfőn este bankett volt, ma pedig a delegátusokat az uralkodó Sinaia-ban kihallgatáson fogadják.

= A PÉNZINTÉZETEK KÖRÉBŐL. A Legfelsőbb Banktanács folyó évi szeptember 16-ikán tartott ülésén az Aradi Általános Takarékpénztárnak megadta a bemutatásra szóló hetétek korlátlan elfogadására vonatkozó engedélyt.

= A Banca Națională felhívást intézett a Hollandiában adós cégekhez és pénzügyintézetekhez, hogy hollandiai adósságaikat október 15-ig jelenték be vagy Bucuresti-ben a Banca Națională devizaosztályánál vagy pedig a vidéki fiókintézeteknél. Az adósok bejelentésének egyeznie kell a hollandiai hitelezők által ugyanekkor a hollandiai kliringintézetnél eszközölt bejelentésekkel.

= Szabad a kukoricaexport Magyarországból. Budapestről jelentik: Az Esti Újság értesülés szerint a külkereskedelmi hivatal ma értesítette az érdekelteket, hogy az új termésű tengeri kivitelével kapcsolatos összes korlátozásokat a szabad piacok felé megszüntette, ami annyit jelent, hogy azokba az országokba, amelyekkel Magyarországnak fizetési és áruforgalmi szerződése nincsen, bárki szabadon adhat el és szállíthat új termésű tengerit.

= A Mica S. A. Miniera aranybányavállalat szímaranytermelése augusztus hónapban 174 kg. 983 gr. volt a július havi 189 kg. 933 gr.-os és a múlt év augusztusának 227 kg. 222 gr.-os termelésével szemben.

= A „Consum” új száma a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről számol be. Új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A német márka és az osztrák schilling árát leszállítja a Banca Națională

— Az árfolyamleszállítás a gazdasági életben —

A Banca Națională elhatározta, hogy a német márka eladási árát 39 és félre, az osztrák schilling árát pedig bizonyos meghatározott üzleteknél 26 lei-re szállították le.

Ezt az árfolyamleszállítást gazdasági körök meglepéssel fogadták, mert azáltal, hogy a Banca Națională már hónapok óta visszatartja a petroléumkivitelből származó német márkákat, a piac arra kényszerül, hogy márkaszükségleteit nagyrészt a Banca Naționalătól szerezze be, mert az a kismennyiségű márka, amit a Banca Națională a többi Németországba szállított áruk exportjából szabad forgalomra engedélyezett, nem elégítette ki az importőrök igényeit.

A 42 lei-es eladási árfolyam fenntartása önkényes és igazságtalan volt, mert megengedhetetlen, hogy a 37 és fél lei-jeles vásárlási ár mellett a Jegybank közel öt lei-jeles haszonra tegyen szert a német márkánál.

A bucuresti-i „Argus” ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy mit csinálnának, ha egy magánbank járt volna el hasonlóan? Minden valószínűség szerint — írja a lap — a spekulatortörvény értelmében

jártak volna el ellene. Gazdasági körök véleménye szerint egyébként még a vétel és az eladási ár között mutatkozó két lei-jeles különbség is túlnagynak és remélik, hogy rövidesen újból leszállítást eszközöl a Jegybank.

Sok vita tárgyát képezi az is, hogy a Jegybank egyelőre zárva tartja a petroléum exportból származó 440 millió lei-nek megfelelő márkát, mert a petroléumvállalatok nem tudtak megfelelő okiratot felmutatni arról, hogy a petroléum bevitelük Németországba valóban megtörtént. Ugy a petroléumvállalatok, mint a többi érdekeltek, erősen sürgetik ennek a kérdésnek kielégítő megoldását.

Ami a schilling árát illeti, enél is túl nagy a Banca Națională nyeresége. A Banca Națională ugyanis a schillinget 24 lei-jeles áron veszi és 29 lei 70 baniért adja el. Az öt lei 70 banis kereset is túlzottnak mondható. Egyelőre még nem került nyilvánosságra, hogy a Jegybank milyen ügyletekkel alkalmazza majd a 26-os eladási árfolyamot, annyi viszont tény, hogy erre az intézkedésre szükség volt és ajánlatos lenne ha ezt az árfolyamot általánossá tennék a schillingnél és minden ügyletre vonatkoztatnák.

SPORT KÖZLÖNY

A CAA, az Intelegerea és az USA győzték le ellenfeleiket

Pontot adott le a SGA a lelkes Juventusnak — A CAA a bajnoki tabella élén

CAA	5	3	1	1	9	5	7
Tricolor	5	3	—	2	17	8	6
USA	4	3	—	1	15	9	6
SGA	4	2	2	—	11	3	6
Transilvania	3	2	1	—	6	4	5
Intelegerea	4	2	—	2	15	10	4
Juventus	4	1	2	1	8	12	4
Astra	2	1	—	1	1	1	2
Unirea	4	—	2	2	6	16	2
Hakoah	3	—	1	2	3	5	1
Soimi CFR	3	—	1	2	1	5	1
Sparta	3	—	—	3	4	18	—

Juventus—SGA 1:1 (0:0)

A két csapat találkozója nem hozta meg azt a sportot, amelyre a közönség kíváncsi volt. Különösen az SGA játszott rosszul, ezzel szemben a Juventus kisebb tudását lelkesedéssel ellensúlyozta és ennek alapján győzelmet is érdemelt volna. A vezető gólt a Juventus érte el olyképpen, hogy Farkas gyenge lövését Becker először fogja, majd a legnagyobb meglepetésre a hálóba ejti. Az egyenlítés nem késik soká, mert tíz perc múlva Dossed a szabadrugását Orga kézzel akasztja meg, amelyért a bíró 11-est ad, amelyet Halbauer értékesít. A játék vége felé kissé eldurvul a játék. A Juventus egyébként egy 11-est nem tudott kihasználni. Oravetz vezette a mérkőzést.

CAA—Hakoah 3:1 (0:0)

Nívótlan, unalmas mérkőzés keretében vívták meg bajnoki harcukat a csapatok, amelynek eredménye inkább döntetlennek felelt volna meg. Váltakozó támadások után a második féldőben a Hakoah szerezte meg Krauser büntetője után Rosenbach révén a vezetést, majd a CAA Grünfeld faultláiért 11-esből egyenlít Reinhardt I. lövéséből. Ezután Beseseket bírósértésért kiállítják, később utánuugásért Bundi is erre a sorsra kerül. A játék vége felé Miklósi kiugrik, Popovici lábba próbálja védeni a lövést, de a labdát rosszul találja el, amely a hálóba forog. Ezután a CAA kerül fölénybe és Miklósi lövését Popovici fogja, majd a hálóba ejti.

Transilvania—Unirea 3:3 (3:0)

A mérkőzés úgy indult, hogy a Transilvania lehangorult ellenfelét, azonban szünet után a Transilvania elkészült erejével, az Unirea viszont hatalmasat javult és sikerült kiegyenlítenie, sőt kis szerencsével még a győzelmét is megszerezhetné volna. A vezetést az első per-

cekben a Transilvania szerezte meg Mézes révén, az ámuló kapus mellett a sarokba vágta a labdát. A 7-ik percben Wagner beadása Illin elé kerül, akinek még arra is van ideje, hogy megcélozza a balsarkot (2:0). A 21. percben ismét Wagner a kezdeményező, lefut, beadását Nicoara értékesítette (3:0). A Transilvania most rendkívül fölényes, szünet után pedig összeroppan és az Unirea Meggyesi (2) és Sirkó góljaival kiegyenlít. Bíró Darázs.

USA—Tricolor 4:2 (1:1)

Értékes győzelmet aratott az USA az ott-honában játszó Tricolor felett. A vezető gólt a 26. p-ben Faragó II. szerezte meg, akinek váratlan lövését a kapus elnézte (1:0). A 30. p-ben Lingurar harminc méteres büntetője a hálóban kötött ki (1:1). Szünet után már az első percben megszerezte a Tricolor a vezető gólt: Botos beadását Varga II. értékesítette (1:2). A 15. p-ben sikerül az USA-nak kiegyenlítenie Nagy Sándor révén. A 20. p-ben Ökrös feles gója az USA-t juttatja vezetéshez (3:2). Ezután Gu'yás I. a hálóba helyezi a 4-ik gólt. Bíró Ciorogariu.

Intelegerea—Sparta 6:2 (3:2)

Megérdemelt, fölényes győzelmét aratott az átszervezés alatt álló grădiște-i együttes a széteső és rapszódikus játékot mutató pincér-csapat felett, melyben néhány fegyelmezetlen játékos az egységet megbontja, pedig néhány kétségtelen értékű játékosal rendelkeznek. A zöld-fehérek felfrissítése jó ötletnek bizonyult, mert a csapatba került fiatalok a lendületen kívül technikát és lelkesedést hoztak a csapatba, melynek eredményeként hétről-hétre szemmel-átható javulás észlelhető szurkoló táboruk nem kis örömeire. Ha a fejlődés tovább halad a megkezdett úton, úgy a szimpatikus grădiștei-eket ismét ott fogjuk látni a bajnokság finisában. A vasárnap játék még nem volt hibátlan, de ennek oka talán abban keresendő, hogy az első féldőben kissé könnyen vették, talán lebecsülték ellenfeleiket, akik eddig minden meccsükön feltűnően jól szenvedtek vereséget — igaz, nem használt az előző esti szüreti mulatság sem — de a második féldőben már megmutatták oroszlánkörmeiket és ekkor szuverén urak voltak a pályán. A csapat minden tagja lelkes odaadással járult hozzá a győzelemhez, mindenkit dicséret illetet és ha mégis kiemeljük a csatársor okos munkáját és Farkas III. szívós küzdőképességét, azt azért tesszük, hogy a csapat többi tagjait hasonlra serkentsük. A Sparta is bír néhány értékkel. Szalai, Turf, Horváth és Márton kétségtelenül jó munkáját azonban egy-két fegyelmezetlen és a játékban meg nem engedhető eszközökkel dolgozó játékos teljesen lerontja és a csapat szimpátiáját eljásza. A csapat illyértelmű rekonstrukciója nagy hasznára volna az együttesnek. A játék maga két részre bontható, a váltakozó támadásokkal lefolyó első féldőre, melyben mindkét csapat egyenlően kivette részét a támadásokból és melynek góljait a 4. p-ben Stahl II., a 10. p-ben Horváth, a 15. p-ben Márton, a 24. p-ben Farkas II., a 45. p-ben Vágási lötték és a második féldőre, melyben már az Intelegerea vette át az iniciatívát és egyre fokozódó iramuk eredményeként a 9. p-ben Merkli penaltijával, a 32. p-ben Farkas II. bombájával, a 35. p-ben pedig Stahl II. plaszszírozásával tudásuknak megfelelő arányban nyerték a mérkőzést, rászolgálva vezetőik áldozatkész szeretetére és bizalmára. Matuz jó játékvezető volt.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Szablóczky János-vándordíj-mérkőzés

Unnepélyes keretek között nyitották meg vasárnap az atléták a nagynevű és dicső emlékü alapító tagjuk, néhai Szablóczky János emlékére rendezett vándordíj-mérkőzést. A lobogó-díszbe öltözött pályán az Unirea-Tricolor, Tornászok és Atléták csapatal zászlóik alatt vonultak fel a mérkőzésre. A gyönyörű vándordíj köré sorakozott csapatokat dr. Palágyi Jenő elnök üdvözölte, kegyeletes szavakban emlékezve Szablóczky Jánosról. A rendező egyesület ezután értékes selyemzászlókat adományozott a vendégcsapatoknak a nap jelentőségének emlékére. Nagy Imre elnök a távollevő legöregebb Old-Boy-nak, Holló Istvánnak, az ünnesség megrendezőjének üdvözlét tolmácsolta, ami után kezdetét vette az első díjmérkőzés, amelyben a Tornászok Old-boy csapata legyőzte 3:2 arányban az igen jó képességű Unirea Old-boyokat.

Az UDR áll a „C”-liga élén

Az Olimpia-PTT fölényesen győzte le a brad-i Mica csapatát, amely nagy csalódást keltett

A „C”-ligában csomka fordulót bonvivoltak le, amelyben az UDR fölényesen győzött és ezzel megerősítette vezető helyét. Arad-on az Olimpia-PTT gólzáporos győzelmet aratott a brad-i Mica felett, amelynek gyenge játéka nagy csalódást keltett. A „C”-liga állása a következő:

UDR	2	2	0	0	11	0	4
SSMR	2	2	0	0	8	5	4
Politechnica	2	1	0	1	3	0	2
Progresul	1	1	0	0	7	1	2
Minerul	1	1	0	0	3	1	2
Electrica	2	1	0	1	6	5	2
Olimpia-PTT	2	1	0	1	6	10	2
Mica	2	1	0	1	1	6	2
Fulgerul	1	0	0	1	2	4	0
Banatul	1	0	0	1	1	3	0
CFR Turnu-Severin	2	0	0	2	1	6	0
CSML	2	0	0	2	1	9	0

Eredmények:

Olimpia-PTT—Mica 6:1 (5:0). A kitűnően játszó Olimpia-PTT már az első 10 percben bebiztosította győzelmét. A vezető gólt a 2. p-ben Mihoc lötte, a 9. percben ismét Mihoc pazar ballábas lövése jutott a hálóba (2:0). A 10. p-ben pedig Mihoc keresztlabdáját Bermoser juttatta a hálóba (3:0). Itt kis pihenőt tartanak az Olimpia-PTT csatárok, úgy hogy újabb gólok csak a féldő végén esnek Marksteiner és Bermoser révén. A szünet után a Mica Teucean révén érte el vigaszgólját (5:1), majd a végeredményt Bermoser fejese jelentette (6:1).

Az Olimpia-PTT-csatársor szenzációsan játszott, legjobbjai Mihoc, Marksteiner és Bermoser voltak, a fedezet sorban Igrisan, a közvetlen védelemben Bugar II. és Bugar I. játszottak elfogadhatóan.

A brad-i csapat nagy csalódást keltett és híre után sokkal jobb játékot vártak tőlük. Egyénileg csak Mocuta, Neteda és Fusoi érdemelnek dicséretet. Bíró: Sebeşan (Simeria).

Egyéb liga-eredmények: Timişoara: Politechnica—CFR Turnu-Severin 3:0 (2:0). Lugoj: UDR—CSML 2:0 (1:0). Reşiţa: SSMR—Electrica 4:3 (2:2).

O Kezd kialakulni a magyarok elleni válogatott csapat. Tegnap este a szövetségben Stelea dr. az újságíróknak kijelentette, hogy a válogatottban hét embernek helye biztosítva van: Pavlovici, Demetrovici, Juhász, Bodola, Dobay, Bindea, Munteanu. Ezek szerit a kapuson kívül komplett halvesor és a két szélső, míg belül Bodola még nem tudni összekötő lesz-e, vagy center?

O Külföldi eredmények. Osztrák bajnokság: Austria—Rapid 1:1 (1:0). Wecker—Libertas 3:1 (2:0). Admira—WSC 3:0 (1:0). Fav. AC—FC Wien 3:1 (1:0). Vienna—Post 2:1 (2:1). FAC—Hakoah 3:3 (1:2). Olasz bajnokság: Juventus—Luchese 1:1. Genova—Lazio 4:1. Milano—Alessandria 4:1. Torino—Trentina 2:0. Róma—Sanpierdarenese 3:0. Fiorentina—Napoli 1:1. Bologna—Bari 2:2. Ambrosiana—Novarra 5:0.

Merített papírok
Kender papírok
Fogalmi papírok
Névjegykartonok
Könyvnyomó papírok
Famentes nyomó papírok
 stb. nagy tételben és detailban,
 jutányos árban kaphatók az
Aradi Közlöny
 kiadóhivatalában.

Nagy küzdelem után a második féldőben feljavult Nyugati Liga legyőzte az Északi Ligát és bekerült a Carol-kupa döntőjébe.

Vasárnap játszották le a Carol-kupa mérkőzések második fordulóját, amelyen a döntőbejutásért a Nyugati Liga és az Északi Liga küzdtek, a győzelmet az Arad és Timişoara játékosaiól összeállított Nyugati Ligának sikerült megszerezni és ezzel a Nyugati Liga csapata játszik tavasszal a Déli Liga együttesével, a Carol-kupa döntőjében. A vasárnapi eseményekről a következőkben számolunk be:

Nyugati liga—Északi liga 2:1 (0:1)

Bucureşti-ben, a Venus-sporttelepen játszottak a csapatok 8 ezer néző előtt. A mérkőzés rendkívül heves küzdelmet hozott, amelyet végeredményben a sokkal többet támadó és egységesebben játszó Nyugati Liga együttese nyert meg. A győztes csapat közvetlen védelmében Pavlovici jól védett, válogatott formát játszott ki. A háttvédek közül Bürger volt a jobbik, de Volentir sem csinált hibát. A fedezetsor volt az együttes legjobb része, de csak a második féldőben, amikor Dobrá a jobbösszekötőt hátravonták középfedezetnek és Dehelean előrement. A csatársorban Bindea, Dobai, és Fritz játéka dicsérhető. Az Északi Liga közvetlen védelme volt a legjobb csapatrészt, nagyon sok gólnak látszó támadást tettek ártalmatlanná. A fedezetsorban Muntean, a támadósorban a két szélső játéka vált ki, feltűnő volt Bodola gyenge szereplése. A csapatok a következő összeállításban játszottak:

Nyugati liga: Pavlovici—Volentir, Bürger—Nagy, Dehelean, (Dobra), Demetrovici—Bindea, Dobra (Dehelean), Fritz, Kőrösladányi, Dobai.

Északi liga: Sepsi—Borgia, Felecean—Muntean, Pop III., Nistor—Gecző, Spielmann, Bodola, Ploesteanu, Szőke.

A mérkőzés változatos játékkal indul, érezhető fölény egyik oldalon sem alakul ki. A támadások jórésze a tizenhatosokon megakadt, mert a védelmek mindkét oldalon kitűnően működnek. A 30. perc gólt hoz az északiaknak: kapuelőtti kavargás után Szőkéhez került a labda, aki megtalálja a rést és lövése után Pavlovici hiába nyul. Észak vezet. (0:1).

A második féldőben kitűnik, hogy a csapatnak nagy hasznára van a Dehelean—Dobra csere, mert Dobra vezérletével a fedezetsor szuverén ur a pályán. Ez az ötödik percben gólból jut kifejezésre. Remek összjáték után Bindea kapta a labdát, aki lefutott és közletről kiegyenlített. (1:1). A Nyugati Liga csapatának fölénye most mindjobban kidomborodik. A 10. percben Kőrösladányi bombája után a labda meg sem áll a hálóig. Teljesen szabályos gól, de a bíró, érthetetlenül, nem adta meg. A 25. percben Dobai kiugrik az öt örző védők gyűrűjéből és amikor a tizenhatos vonalig ér, nagy lövést ereszt meg, a labda után Sensi hiába vetődik. A gól után nyomasztó fölényben játszik a Nyugati Liga válogatottja de további eredmény nincs, mert az Északi Liga közvetlen védelme keményen harcolt a csatárokkal. A mérkőzést Tica Iliescu vezette.

Központi Liga—Keleti Liga 3:0 (3:0).

A csapatok a harmadik és negyedik hely eldöntésért játszottak. Tekintve, hogy itt a tét nem volt nagy, a csapatok igen gyengén, lanyha iramban játszottak. A meccsen sajnálatos baleset történt: a Központi Liga jobbfekezete, az ACFR játékos, Ocenski egy összefutás alkalmával, súlyos lábtörést szenvedett. A Központi Liga tehát drága árat fizetett a győzermért, amely Szász (2) és Székely góliaival következett be. Bíró: Niculescu.

A Ferencváros veretlenül vezeti a magyar nemzeti bajnokságban

A forduló meglepetése a Hungária veresége a Budafoktól, amely a második helyre került fel — A Haladás óriási meglepetésre legyőzte a Bocskait

A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján két hatalmas meglepetés adódott: A Hungária vereséget szenvedett a Budafok csapatától, amely ezzel a tabella élére ugrott fel. A Haladás Szombathelyen legyőzte a Bocskait, ez a nap másik hatalmas meglepetése. A derbi-mérkőzést a Ferencváros és a Phöbus csapatai játszották le, a Ferencváros igazolva nagy formáját, legyőzte a Phöbus csapatát és így veretlenül vezet a magyar nemzeti bajnokságban. A Nemzeti legyőzte a Budait, az Elektromos az Erzsébet-Soroksár csapatát. A Szeged FC megverte a III. Kerület együttesét, de tekintve, hogy a meccsre a kijelölt bíró nem jelent meg, barátságos jelleggel játszották le a meccset. A magyar nemzeti bajnokság állása a következő:

Ferencváros	5	5	—	—	16	5	10
Budafok	5	3	1	1	14	12	7
Phöbus	5	3	—	2	12	4	6
Hungária	5	3	—	2	18	7	6
Bocskay	5	3	—	2	14	10	6
Nemzeti	5	3	—	2	10	8	6
Ujpest	5	2	1	2	10	8	5
Kispest	5	2	1	2	21	17	5
Elektromos	5	2	1	2	14	14	5
Budai „11”	5	2	1	2	10	12	5
Szeged	4	1	2	1	6	6	4
Haladás	5	1	—	4	8	23	2
Soroksár	5	—	1	4	8	18	1
III. kerület	4	—	—	4	1	20	0

Beszámolunk a mérkőzésekről:

Ferencváros—Phöbus 2:0 (1:0). A mérkőzés Phöbus-támadásokkal indul, mégis a Ferencváros ért el gólt a 15. percben, olyképpen, hogy Kemény beadását Toldi Tancos elé adja, a szélső lövését Csikós csak kiütni tudja, a labda éppen Tátrai elé kerül, aki ezt a hálóba továbbítja. (1:0). A gól után a kitűnően játszó Solti irányítása mellett, a Phöbus nagy fölényt

harcolt ki, de a Phöbus támadásai meddőek, míg a második féldőben a Ferencváros Tátrai góljával bebiztosította a győzelmet. (2:0). Toldit a játékvezető kiállította.

Ujpest—Kispest 3:1 (2:0). A javuló formában lévő Ujpest győzelme megérdemelt, bár a győzelem igen nehezen következett be. Az első féldőben Kállai két gólt helyezett el a Kispest hálójában, a szünet után Kocsis góljával már 3:0 az eredmény, amikor Serényi szépített. (3:1).

Budafok—Hungária 1:0 (0:0). Mindvégig a Hungária volt nyomasztó fölényben, de csatárainak semmi sem sikerült. Az első féldőben Cseh még az üres kapuba sem tudta behelyezni a labdát. A meddő Hungária-ostrom közben a második féldő 43. percében Bapostás, az előrehuzódott Hungária-háttvédek mellett megfutott és 8 méterről védhetetlen gólt lőtt. (1:0).

Nemzeti—Budai „11” 3:2 (1:0). Megérdemelten győzött a kapu előtt határozottabb csapat Fenyvesi és Kisalagi (2) góliaival, míg a Budai „11” részéről Röck (2) volt eredményes.

Elektromos—Erzsébet-Soroksár 3:2 (2:0). Az igen jó formában lévő amatőr-csapat győzelme megérdemelt. Góljaikat Kiss, Pfandler és Szendrői lőtték, míg a profik részéről Vadász és Bihámi voltak eredményesek.

Haladás—Bocskai 2:1 (2:1). Szombathelyen játszották le a mérkőzést, amelyet nagy meglepetésre az otthonában játszó amatőr-csapat nyert meg. A vezető gólt Berecz a Bocskainak szerezte meg, de ezt Máthé kiegyenlítette. A győzelmet jelentő gólt a szünet előtt Gazdag lőtte.

Szeged FC—III. kerület 4:0 (4:0). Szeged. A kiküldött játékvezető nem jelent meg és ezért barátságos jelleggel játszották le a meccset, amely a Szeged FC fölényes győzelmét eredményezte. A szegedi csapat a második féldőben lefekezett.

AZ ORVOS TANÁCSA

„Ne keseredjen el — mondta az orvos pacienseinek — összes hugyszervi panaszai gyorsan enyhülni fognak: fájdalmai, égései megszűnnek, a vizelet ismét tiszta és normális lesz, el fogja felejtetni a nyakas és allatomos gonococcusokat, ha a

PAGEOL-T

ezt a külön gyógyszerert fogja használni. A Pageol meggyógyítja a gonorrhéát, cystitist, megszünteti a folyást, tehermentesíti a prostatát és megelőz mindennemű komplikációt.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

Háziversenyt rendezett az aradi Hellas evezősegylet

Az arad-i Hellas evezős egyesület vasárnap délelőtt 10 órakor érdekes és nagyszabású háziversenyt rendezett a Mures-on. A kitűnően megrendezett versenyért az elismerés Schwartz Ármin főrendezőt illeti meg, aki különben a választást követő nagy közebeden, mint vendéglátó is szerepelt. A főrendező ugyanis a verseny során egy első díjat küzdött ki magának és jutalmul egy hordó sört „adott” a vendégek részére. Ez volt az első eset, amikor a győztes nem kap, hanem ad díjat, viszont a jutalmat ezután együttesen fogyasztották el. A közös ebédet a késő esti órákig tartó, nagyszerű multság követte, amely egyben szezonzáró ünnepélyt jelentett.

A szezonzáró háziverseny eredményei egyébként a következők voltak: Skiff: I. Weiszberger Márton, II. Juhász M., III. Ráskai Miklós, IV. Raucher J. Vegyes dubló: Matuz Kató, Juhász II., Goldmann Panni, Weiszberger, III. Hajnal Baby, Váradi József, Oldboy skiff: I. Schwartz Ármin, II. Neulender Endre, III. Székely Lajos dr. Kajak: I. Klein S. Miklós, II. Stoll Endre, III. Neulender Endre. Palánkös négyes: Stoll I., Stoll II., Raucher és Weisz, kormányos Ráskai, ebben a számban második: Juhász, Kárpáti, Balla és Váradi és kormányos Weiszberger. Vegyes négyes: I. Goldmann Panni, Matuz Kató, Váradi, Weiszberger, kormányos Ráskai, II. Hajnal Baby, Joanovics Györgyi, Weisz Endre és Stoll II. kormányos Raucher.

A kiemelkedő

HAPAG őszi és téli szórakozási utak programja:

Marokko, atlanti szigetek, keresztész-ut októ. 11—30.

Társas utazások Floridába (az amerikai Rivierára) havonta.

HAPAG tanulmányutak Középamerikába, Kubába és Mexikóba havonta.

Nyugatindiai szigetek, Florida, New-York dec. 6. — jan. 15.

Karácsonyi és szilveszteri utak a nyugatindiai szigetekre. dec. 20. — jan. 6.

A turákat a „Reliance”, „Milwaukee”, „Cordillera”, „Caribia” nevű szórakozási utakat lebonyolító hajók teszik meg.

„Nagyszerűen lehet utazni a HAPAG-gal!” Felvilágosításokat, prospektusokat díjtalanul küld:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselők

Künstler A.

Vízum- és utazási irodája 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

Legújabb jelentéseink:

Azana köztársasági elnök a spanyol kommunisták foglya

Ujabb nagyarányú győzelmeket jelentenek a nemzeti csapatok

Madridból jelentik: Tegnap újabb véres harcokról érkezett jelentés az ország minden részéről. Lisszaboni jelentés szerint Madridban agyonlőtték öt portugál állampolgárt. A házkutatások tömegével és letartóztatásokkal zaklatják a portugálokat.

A sevillai rádióállomás jelentése szerint Crubianál komoly vereséget szenvedtek a kormánycsapatok. Mola tábornok kijelentette egy német haditudósító előtt, hogy sem pénzben, sem fegyverekben nem szenved hiányt. Érdekes módon bombázták a felkelők két spanyol várost. Mielőtt a tüzérési támadásokra került volna a sor, Mola tábornok repülői röpcédulákat szórtak le a városokba és közölték, hogy az asszonyok és gyermekek elvonulhatnak, azokkal a katonákkal együtt, akik a felkelők pártjára állottak. A repülők egész vasárnap a városok felett keringtek, szórták a röpcédulákat és szerdán megkezdődik a nagy támadás...

Toledo-i jelentés szerint vasárnapra virradó éjszaka még mindig lángokban állott az alcazari erőd. Bár egész nap zuhogott az eső, de ennek ellenére méteres lángok törtek fel az erődből. Toledo fölött repülőgépek cirkálnak. Az a feladatuk, hogy a nemzeti csapatok repülőt megakadályozzák abban, hogy a lángoló Alcazarban bezárt ostromlottak segítségére legyenek.

Toledóért most már a levegőben folyik tovább a harc.

Párisi jelentés szerint ötven francia pilóta teljesít legújabbban szolgálatot a spanyol kormánycsapatok kötelékében, két francia pilótatiszt vezetésével.

Jerez de la Fronterából érkezett jelentés szerint Azana köztársasági elnök a kommunisták foglya. A köztársaságielnök halált vezetői közül többen be akartak menni a köztársaság elnökének palotájába, de a kommunisták ezt megakadályozták és az említett politikusokat megölték.

Aranda ezredes csapatai Oviedótól 13 kilométernyire elfoglalták Crubia várost. Ez egyben Oviedo felszabadulását is jelenti.

Gibraltárból jelentik: Ide érkezett hírek szerint Malakában teljes a felfordulás és a város védő kormánymilícia több ízben megütközött az anarchistákkal és a kommunistákkal. A város katonai és polgári kormányzóját állítólag meggyilkolták, mert mindkettőt azzal vádozták, hogy elárulták a népfrent eszméit.

A spanyol nemzeti csapatok elfoglalták Asturia tartományban Crubia várost. Ezzel a nemzetiek kezébe került Spanyolország legnagyobb ágyúgyára. Mola tábornok csapatai is erős tevékenységet fejtenek ki, hogy Eibar várost hatalmukba kerítsék. Itt ugyanis hatalmas fegyvergyár van, amelyben éjjel-nappal dolgoznak.

Párisból jelentik: A Diario de Mancha című lap tudósítója Alcazar sorsáról beszélgetést folytatott Franco tábornok szárnysegédjével, Salgrado

A Tita Christescu meggyilkolásával vádolt Ciulei mérnök bűnügyének főtárgyalása

Bucurestti-ből jelentik: Az ilfovi törvényszék esküdtbirósága szombat délután kezdte meg Ciulei mérnök bűnügyének tárgyalását, aki tudvaleg azzal van vádolva, hogy méreggel tette láb alól barátnőjét, Tita Cristescu volt színésznőt, az esküdtszék szombaton délután alakult meg, ekkor azonban a bíróság csak a formalitásokon esett keresztül.

Hétfőn délután került sor az érdemleges tárgyalásokra. Elsőnek Ciulei mérnököt, a vádlottat hallgatta ki a bíróság. Az elnök azt kérdezte a vádlottak rácsketrecében helyet foglaló mérnöktől, hogyan mérgezte meg barátnőjét. Ciulei így válaszolt:

— Semmiféle bűn nem terheli lelkiismeretemet. Részletesen ismertetni fogom a viszonyt

őrnaggyal, aki a következőket mondotta:

— Szó sincs arról, hogy a toledo-i Alcazar felrobbantották. Aki az Alcazar eipusztításáról beszél, az nem ismeri a helyzetet. Az egész várost a levegőbe kellene röpíteni, hogy ez az erődítmény romba dőljön. A valóság az, hogy Alcazar hősi véddel a kormánycsapatok támadását ismételtén visszaverték és az erődítményt mindaddig tartják, amíg a felkelők déli hadserege nem érkezik el Toledohoz.

A sevillai rádió jelentése szerint Company ellen általános lázadás tört ki Kataloniában.

A felkelők nyolcvan kilométernyire vannak Madridtól. Franco tábornok csapatai elfoglalták Ibiza szigetét, ahol kitörő örömmel fogadták őket. Madridban a néptörvényszék halálra ítélte Salazar Alonzo volt radikális minisztert.

Hatalmas arányú volt a Belgiumban leleplezett kommunista-összeesküvés

Brüsszelből jelentik: A leleplezett belga kommunista-szociálista összeesküvés élén Walter Dauge 29 éves fiatalember állott. Ez egy bányász fia, fényes sikerrel végezte tanulmányait, majd pedig a szociálista pártba lépett és a politikába vetette magát. Később kilépett a pártból és megalapította az Action Socialist Revolutionaire című Trotszkij-párti lapot és hasonló néven politikai

mozgalmat indított. Különösen a Boriage-vidéki bányászok csatlakoztak hozzá. Ezen a vidéken az elmúlt évben ő szervezte meg a bányászok sztrájkját. Röpiratokat nyomtatott és munkásmiliciákat szervezett. Kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem akart államcsinyt és csupán a fegyveres miliciák megszervezésével meg akarta akadályozni, hogy a rexisták erőszakkal hatalomra kerüljenek.

Autószerencsétlenség érte a párisi olasz nagykövetet

Párisból jelentik: Cerutti párisi olasz nagykövetet súlyos autószerencsétlenség érte. A nagykövet autója a Quai d'Orsay-n összeütközött egy teherautóval, aminek következtében

Cerutti fején megsebesült. Fejbőre felszakadt és sok vért vesztett. A nagykövetet a legközelebbi kórházra szállították, ahol kezelés alá vették. Állapota nem ad aggodalomra okot.

Németország és Magyarországnak fontos problémáiról tárgyalt Neurath báró német külügyminiszter Budapesten

Göbbels német propagandaügyi miniszter 20 percet töltött Budapesten

Budapestről jelentik: Neurath báró, német külügyminiszter, aki szombaton Budapestre érkezett, vasárnap délelőtt 11 órakor tárgyalást folytatott Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel. A megbeszélés két óra hosszat tartott. A tárgyalás után hivatalos nyilatkozatot adtak ki, amely csak annyit szögezett le, hogy a két külügyminiszter tanácskozása baráti eszmecsere keretében folyt le és a két or-

szágot érdeklő problémákról beszéltek. Neurath báró német birodalmi külügyminiszter ma délelőtt megkoszorúzta a Hősök emlékművét, majd a hősök temetőjébe ment, ahol koszorút helyezett el a német harcászok síriára. Délután a német külügyminiszter Gödöllőre utazott ki, ahol a magyar kormányzó meghívására vadászatot vett részt.

Göbbels német propagandaminiszter, aki — mint ismeretes — Görögországba repült, vasárnap átutazóban néhány percet a mátvásföldi repülőtéren töltött, ahol beszélgetett az újságírókkal. Göbbels kijelentette, hogy Görögországból visszatérőben hosszabb időt szándékozik a magyar fővárosban tölteni. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy görögországi utazásának mi a célja, a német propagandaminiszter csak ennyit felelt:

— Nem igyekszem kommunistaellenes blokkot összekovácsolni.

Göbbels mintegy huszperces tartózkodás után folytatta útját Athén felé.

Athénből jelentik: Göbbels német birodalmi propagandaügyi miniszter megérkezett és délelőtt felkereste Metaxas görög miniszterelnököt, akivel félóra hosszat tartó tanácskozást folytatott. A miniszter délelőtt még felirarkozott a királyi palota látogatónkönyvében is és délután megtekintette az athéni régészeti muzeumot.